

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 4. XI aastakäik

15. veebruaril 1936

Ilmub kaks korda kuus.

Tellijahind:		Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. . .	kr. 30.00
Poolaastas . .	" 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . .	" 16.50
Vähismaale . .	" 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . .	" 10.00
Poolaastas . .	" 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel	

SISU: Miks peavad majanduslikul alal tegutsevad kodanikud hääletama rahvuskogu kokkukutsumise poolt. Riigivanem võttis vastu kaupmeeskonna esindajad. Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek. Valitsuse tunnustus kaupmeeskonnale. Riigikohtu otsuseid põhiarimaksu asjus. Mele ettevõtete tegevusest. Äride register. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

KINDLUSTUSE AKTSIASELTS

EESTI LLOYD

PEAKONTOR: TALLINN, PIKK TÄN. 11

OMA MAJAS

ESINDUSED — ÜLEMAA

VASTUTUSSUMMA ÜLETAB

Kr. 1.040.000.—

KAHJUTASUSID MAKSTUD ÜLE

Kr. 3.000.000.—

**S O L I I D N E
EDASIKINDLUSTUS!**

GEORG STUDE

ASUT. 1864

PIKK TÄN. 16, TALLINN. TELEFON 442-76

MARTSIPAN

ŠOKOLAAD

KONDIITRISAADUSED

LEIPZIGI KEVAD-MESS 1936

ALGAB 1. MÄRTSIL.

60 % sõiduhinnaalandust Saksa riigiraudteedel.

Lähemaid teateid annab

Leipzigi messiamet Leipzigis — (Saksamaa)

ja Eesti auametiik esindus,

f-ma Wilhelm Borchert, Tallinnas.

Olevimägi 16, postkast 44, tel. 435-39.

GLORIA-PALACE

Vabaduspl 5. Kõnekr. 452-13

Täna!

Willi Forsti

laineid lõõnud suurfilm

Täna!

«**MAZURKA**»

Miks peavad majanduslikul alal tegutsevad kodanikud hääletama rahvuskogu kokkukutsumise poolt?

Kaubandus-tööstuskoja peakoosoleku läkitus majandusringkonnile.

Eesti riiklus on jõudnud uuesti tähtsade teelahkemele. Eelseisval rahvahääletusel, mis toimub käesoleva aasta 23., 24. ja 25. veebruaril, peavad vabariigi kodanikud otsustama: kas jääda praegu jõus oleva põhiseaduse juure või eelistada rahvavalitsusliku korra maksmapanemist.

See küsimus on tähtis kõigile riigikodanikele, eriti aga majanduslikel aladel tegutsevaile inimesile — tööstureile, kaupmeestele, pangategelastele, laevnikele ja muudesse tulundusaladesse rakendatud isikuile, samuti neist olenevaile rohkearvulisile palgateenijatele, sest selle küsimuse õigest otsustamisest oleneb põhjapanevalt meie majandusliku elu tulevane heaolu.

Praegune vabariigi põhiseadus võeti rahva poolt vastu äreval sisevõitluse ajajärgul, miljal rahva selge otsustamisvõime oli ajutiselt nagu halvatud. Metsik panteidevaheline sõda ja lubamatu demagoogia pimestasid kodanike teadvuse. Rahvale ei olnud selge, et ta uue põhiseaduse vastuvõtmisega, pääsedes küll riigikogu võimu alt, andis käest kõik oma riigikodaniku õigused, hääletades end põhiseaduses ettenähtud piiramatu võimuga ainuvalitseja meelevallla alla.

Maksva põhiseaduse iseloomustuseks peame mainima, et see annab riigivanemale võimu, mis ületab isegi kuningate, s. o. teiste konstitutsiooniliste riikide, võimu, olles niisama piiramatu nagu see oli Vene tsaaril enne Duumat. Nii, näiteks, võib meil riigivanem ja valitsus määrata kodanikele makse, kuulutada riigikassa summasid, ilma et ta oleks kohustatud selleks saama parlamendilt nõusolekut, võib oma dekreediga luua seadusi, neid muuta ja uusi välja anda jne. Praegune põhiseadus lubab ilma parlamendi nõusolekuta võtta vastu riigi eelarve, mis sugune õigus igas riigis peaks kuuluma rahva esindusele.

Ei ole soovitatav, et kodanikel riigikassa summade tarvitamise üle puudub igasugune kaasaõhõnelemise võimalus ja et meilt, kodanikelt, saadud rahadega, s. o. riigikassasse laekunud maksumedega, nii otseste kui kaudsetega, tollidega või trahvidega, võidakse asutada meile, kodanikele, võistlejaiks isegi riiklikke ärisid, tööstusi ja kaubanduslikke ettevõtteid. See kõik on praeguse põhiseadusliku korra juures täiesti võimalik.

Korduks õieti sama nähtus, mis oli eelmise põhiseaduse ajal riigikoguga, kes muutus hädaohtlikuks ainuvalitsejaks; samuti nagu see, võib

sündida praegu maksva põhiseaduse juures riigivanemaga. Siis pani riigikogu küll valitsuse ametisse, kuid kukutas ka selle, kui ta seda soovis, ilma et valitsusel oleks olnud vähimatki kaitset. Ta oli ainuvalitseja ühegi kontrollita.

Praeguse põhiseadusega on säarane võimukülvus antud riigivanemale.

Kui meil ometi kõigest hoolimata õiguslik kord riigis jai püsima, siis tuleb selle eest tänada riigivanemat ja vägede ülemjuhatajat. Need mehed ei tarvitanud kurjasti nende kätte antud võimu, sest nad on ise diktaatori ja vägivalda vastased, mida nad paljudel kordadel on kinnitanud.

Kujutelgem nüüd, mis saaks meist praegu maksva põhiseaduse juures siis, kui nüüdse tasakaaluka ja kaine riigivanema asemele astuks võimuahne isik, kel riiklik vastutustunne oleks väiksem? Kas ei oleks see otsene häving meie majandusele?

Me teame, et diktaaturimaades, ükskõik kas neid valitseb pahem- või parempoolne äärmus, kordub üldjoontes üks ja sama nähtus: majanduslik elu hakkab kiratsema, ettevõtted varisevad kokku, riik astub kodanike asemel tegevusse, riigistades ettevõtteid. Isevalitsusliku bürokraatia vastutamatu maksu-, tolli- ja valutapoliitika tulemuseks oleks kodanike rahulolematuus ja kindla korra puudumine majanduslikul alal.

Rahvamajandus ei saa õitseda seal, kus riigi võim solvab ja häirib kodanike vaba enesetegevust. Nii üldine heaolu kui ka üksikute kodanike majanduslik võime laguneb paratamatult, kui ametlikud ettelkirjutused ja alatine sundmeerimine halvab eraalgatust.

Seepärast ei saa meie pooldada vastutamatu võimu riigis. Me tahame, et meile võimaldataks kaasakõnelemine ja kaasaotsustamine riigi ja rahva elu küsimustes. Eriti aga nõuame, et meie kogemusi arvestataks majanduselu korraldamisel.

Konstitutsioonilistes riikides, olgu need korraldatud aluseil, nagu näeme seda Rootsis, Daanis, Norras, Hollandis või Prantsusmaal, samuti ka Inglismaal, on riigijuhtimise ülesanded jaotatud nii, et üks võim annab seadusi ja teine võim vallitseb neil aluseil, mitte aga nii, nagu meie riigikogu ajal ja nagu praegu, kus üks ja sama võim täidab mõlemaid funktsioone.

Rahvavalitsusliku korra juures aga, mille poole peame püüdma ja millel korda me kõik soovime, peab olema kontroll mõlema võimu üle, nii seaduse andja kui ka seaduse täitja üle. Kui valitsus valitseb halvasti või seadusi rikub, siis võib parlament valitsuse sundida lahkuma, ei saa aga siis ise luua uut valitsust, vaid seda peab tegema teine võim — president.

Ja vastupidi — kui parlament oma ülesandeid korralikult ei täida või ei oska täita, siis saadab president ta laiali. Sellega oleks loodud tasakaal võimude vahel ja üks võim kontrollib, taltsutab ja piirab teist. See oleks n.-n. rahvavalitsuslik riigikord tasakaalustatud alusel.

Majanduselu vajab kindlat ja püsivat riigikorda. Seda ei saa meile anda üksiku inimese meelevald, vaid see on võimalik üksnes siis, kui riigipea ise ja tema poolt loodav valitsus seisavad rahvaesindajate koguga seoses ning on oma tegutsemises piiratud kindlate põhiseaduslike normidega.

Võib olla arvamisi, et valitsuse majanduspoliitikas on olnud eksimusi eraalgatuse ja rahvamajanduse vabaduse vastu, kuid valitsus on asunud rahvavalitsusliku korra järeleandmisele ja võimaldab nüüd rahvale ise oma saatuse üle otsustada.

Praegune üleminekuaeg ei või kesta liiga kaua.

Et rahvale on antud võimalus rahvuskogu kokku kutsuda, siis loob rahvas sellega ise endale põhiseaduse. Me usume, et kõik need kibe-dad kogemused, mille pooltest rikkastusime viimaseil aastail, tulevad kasuks uue põhiseaduse loomisel. Et eelolev hääletamine toimub vabalt, s. o. kandidaatide ülesseadmiseks on vabad võimalused, siis tuleb rahvuskogu kahtlemata võimaline looma säärast põhiseadust, mis püsib pikki aegu ja mille juures nii riigipeale kui ka valitsusele on kindlustatud tarviline võim, ilma et rahvas oma õigusi käest annaks.

Härna riigivanem tähendas oma kõnes Estonias 26. jaan. s. a., et parimaks alusmüüriks meie riigile on kindlad riiklikud asutused. Nii siis, meie riiki peavad tulevikus kandma asutused, mitte aga üksikud kodanikud. On see nii, siis on ka selge, et meis asutustes peab valitsema kindel õiguslik kord ja arusaamine, mitte aga üksiku inimese meelevald.

Nende asutuste kaudu meie kindlustame põhiseaduse väljatöötamise juures mõeldavpääsmatult tarviliste asjatundjate-eriteadlaste osavõtu kõigilt alladelt, pidades silmas, et esimesse kotta valitakse liikmed isikuvälimise põhimõtte alusel.

See individuaalne valimisviis võimaldab esimeses kottas laialdaste rahvahulkade usaldusmeeste osavõtu, mis, nagu üldised kogemused parlamentlikust elust on näidanud, on ju tihti-peale pealiskaudsem ja kelle otsused on rajatud rohkem meeledule kui mõistusele ja poliitiliste kogemustele.

Majandusriigikonnad võiksid viia nii esimesse kui ka teise kotta oma esindajaid, kelle arv ole-neks muidugi meie eneste energiast ja meie osa-tahtsusest riigielus. Kindel võimujaotus ja ta-sakaal seadusandlike kodade ja valitsuse ning riigipea vahel oleks aga tagatiseks, et meie maal üksiku isiku ja kildkonna ülevõim ei pääseks maksusele ning et valitsemisest ja seadusandlu-sest jääksid kaugemale juhuslikud eksperimentid kui ka igasugused äkilised ja ootamatud uuen-dused.

Võib kindlasti arvata, et riigi sissetulekud ja valjam nekud seatakse siis kindla korra alla ja et hoitakse ara mõne üksiku kildkonna eelista-mine riigikassa arvel. Seesugune tasakaalusta-tud, kindel ja püsiv riigikord sobib majandus-elu huvidele rohkem kui ükski teine mõeldav riigivõim.

*

26. jaanuaril kõneles „Estonias“ põllumajan-duse ja metsanduse tegelaste kokkutulekul pea-ministri asetäitja, et meie riik ja rahvas ei vaja mitte ametnikke-bürokraate, vaid et me vajame ametnikke-seltskonnategelasi, s. o. inimesi, kes kodanikele osutuksid kaastöölislikeks ja teejuhti-deks, aga mitte raskuseks ja takistuseks. See on õige siht ja selle poole peab püüdma.

Nimelt praegusel ajal on kodanike hea ja vastutulelik käitlemine ametnike poolt erilise tähtsusega, kuna maad on võtmas arvamine, nagu ei tarvitsekski see nii olla.

See riik, kus valitseb ametnik, sarnleb ta-luga, kus sulane on peremehe kõrvale tõrjunud ja tegutseb tema asemel.

Me arvame, et misugust riigikorda, kus su-lane esineb peremehe osas, meie enestele ei soovi.

Vaba seltskondliku tegevuse alusel, nagu seda ka kõrgemalt poolt on töötatud, peavad kokku astuma rahvaesindajad, ja seda parimas osas ja valikus, et võtta vastu uus põhiseadus, uus riigikord.

Selles uues riigikorras tahaksime näha, et vaba eesti kodanik saaks oma töövilja maitsta.

Usk oma töösse ja töö tulemuste kasutamise õigusse ei tohi meil kunagi kaduda.

C. R. Jakobson olevat ütelnud, et eesti rahvas püsib ainult siis kindlana, kui tal on leiba ja liha oma käest. Lastagu siis kodanikkude seda

leiba ja liha enesele koguda, lastagu teda mustade päevade jaoks ka midagi kõrvale panna.

Me teame, et meie tööstur ja ka kaupmees on veel nõrk, tal puuduvad igasugused tagavarad, ta ei suuda ühelegi suuremale konjunktuuri muutusele vastu panna.

Kuid selle asemel, et meie kaubandust ja tööstust lasta kosuda, et võimaldada temale koguda varasid, luua uusi väärtusi, oleme libisevad riigistamise teele ja oleme õnnestanud eramaanduse aluseid.

Meile võiakse ütelda, et see ongi see õige tee eesti rahvusliku, õigemini riikliku, kapitali kogumisele. Kuid peetagu mees, et oleme geograafiliselt säärases asendis, kus riiklikud ettevõtted ja riigile kuuluvad varandused võivad võrastele võimudele saada meelitatavaks.

Meie oma lühikese eluaja jooksul oleme näinud oma kodumaa pinnal peremehi kord idast, kord lõunast.

Tahame loota, et seda enam ei kordu, kuid kindlam on säärastel silmapilkudel siiski kodanikule kuuluv eravarandus kui riigile kuuluv riigi vara.

Neil põhjustel peavad kõik majanduslikud ringkonnad ühises rindes astuma välja ja koonutama oma jõu rahvahäaletuse kordaminekuks. Mitte keegi meie keskel ei tohi jääda tuimaks, vaid kõik peavad hääletama rahvuskogu kokkukutsumise ettepaneku poolt.

Me ei taha enam seista püssirohukeldri otsas. Me ei taha enam olla juhuslike tuulte mängitada. Meil ei sobi olla riigipea alamad, me tahame olla riigikodanikud.

Kaubandus-tööstuskoda.

Riigivanem võttis vastu kaupmeeskonna esindajad.

Riigivanema K. Pätsi ja majandusministri K. Selteri kõned vastuvõtul Kadrioru lossis 6. veebr. s. a.

Kaupmeeste Seltside Kesklüüdi esimehe H. Simmi tervituskõnele riigivanem K. Päts vastas järgmist:

Ma tänan otseselt nende soovide ja heade lubaduste eest, mida ma täna teie esindajailt olen kuulnud. Mina isiklikult ei tee ju muud midagi oma ametis kui seda, mida teie igaiüks oma elus teete: täidan kohustusi oma ameti vastu, mis ma enda peale olen võtnud ja millest ma praegu parima tahtmise juures ei või lahkuda, teades, et suur ülesehitamise aeg riigis on ees, kus igasugused lahkpüüded võiksid tekkida, kui riigiaparaadis tuleks kogemata auk sisse. See töö praegu ei ole kerge, seda tunnete igaiüks igapäevases elus.

Uus riigi ülesehitamine põhiseaduse näol, mis meie esimese otsuse rahvahäaletusel 23. veebruarist alates peab andma, ei seisa mitte ainult selles, et meie oleme jõudnud uue võimude vahekorra, uue riikliku asutuse juure, vaid ta juured lähevad sügavamale. Teie lugupeetud esindaja tähendas, et uue põhiseaduse juures, kui see rahva poolt otsustatakse rahvahäaletusel, luuakse asutus, kus oleksid esindatud kutsete huvid. Kui see, meie põhiseaduse tähtsaim uuendus, läbi viiakse, siis meie seega peame organiseerima oma seltskonda. Seni meie kodanikud seisid üksikutena, ja kui tulid mõned aktsioonid, siis käis kui maru üle maa, ja kui hääletamine oli mõ-

das, siis kodanik seisis jälle üksinda riigivõimude ees.

Praegu, kui meie kodasid asutame, siis näeme, kui raske on mõnd koda ellu kutsuda sellepärast, et selle kutse alused on täiesti organiseerimata. Seltskond on nagu liivaterad, ja sellest organisatsiooni kokku seada, nõuab suurt vaeva ja, ma pean ütleva, isegi kunsti. Selles mõttes on teie elukutse palju paremal järjel kui teised, ja usun ka sellepärast, et teie olete Eesti riigis juba kauemat aega oma kutse alal töötanud, teil olid endisel ajal juba töötavad asutused.

Mõnel pool on kuulnud eksiarvamusi, nagu oleks kaupmeeskonna elukutse üleliigne, nagu oleks üleliigne töö, mis nad teevad, ega oleks seda majanduselu nõuete juures tarvis. Vastupidi — meie näeme, et meie ei saa üksi põllumajandusega ära elada, selleks ei jätke meil ei maad ega võimalusi. Meie rahvaarv peab kasvama ja meie tööstus peab olema tööallikas. Ja et tööstuse saadusi teha rahvale kättesaadavaks — see on väga tähtis majanduslik ja riiklik ülesanne — selle ülesande teostajaks on meie kaupmeeskonna elukutse. Meie tööstuse edu on kindlustatud siis, kui meie ise oma tööstuse saadusi tarvitame. On suur kunst rahvale kätte viia neid saadusi, nende häid omadusi selgitada ja rahvas sead oma tööstuse saaduste tarvitamist tõsta, kasvatades huvi oma tööstuse saaduste ostmiseks.

Nüüd on lugu teissugune. Osalt riikliku kaitse abil, osalt tööstuse enese algatusel on meie tööstusel kodumaa turg laiemaks läinud, ja ma võin ütelda, et meie tööstus ei ripu võõraslest turgudest. Et see nii on, selleks on väga palju kaasa aidanud meie kaupmeeskond üle terve riigi.

Ma tean väga hästi, et teil on lahkuminevaid punkte, kus peate teatavaid raskusi omavahel lahendama, kus töösturid on mures, kas nad võivad oma saaduste turustamise jätta ainult teie hoolde või peavad nad oma poolt oma saadusi laiali dootama. Ma arvan, et see nähtus siiski areneb kaupmeeskonna kasuks, sellepärast, et töösturi ülesanne on kaupa valmistada ja kaupmehe ülesanne — kaupa laiali saata. Kui see alguses teissuguse kuju on võtnud, siis sellepärast, et meie kaupmeeskond mitte küllalt kaasa ei aidanud, et turgu oma kaupadele võita. Aga peab ütlema, et iga elukutse on üksteisele toetajaks, aga mitte mahakiskujaks. See võtab aega. Lõppude-lõpuks ei ole see küsimus niisugune, mis suudaks meie tööstureid ja kaupmeeskonda vaenulaagritesse ajada, sest nad on üksteisele väga lähedal ja ühe koja liikmed.

Sooviksin, et teie elukutse esindajad üle maailmaksid riigivalitsust viia läbi neid reforme, mis meie riigile peaksid andma kindla aluse uue põhiomaduse näol ja milles ka teie esindajad võiksid osa võtta seadusandluse tööst teisest loojast osavõtmise näol. Ma arvan, et need elukutsed, mil on suured kohustused riigi vastu maksude näol, ei võiks jääda kõrvale. Kui me võtame kaalumisele teie elukutse, siis leiame seal palju julgust ja palju ettevõtlikkust. Meil on tarvis neid omadusi, kui on tarviline keerulisi küsimusi riigi seisukohast otsustada. Ja kui teie oma organisatsiooni selleks liikuma panete, et, esiteks, suured uuendused riigis läbi viidaks suure enamusel, ja, teiseks, kui teie oma organisatsiooni tööle panete riigi ülesehitamise ja kindlustamise tööle, siis loodan, et ka teie saate rahuldavalt riigis ellada ja et kõik meie rahvas läheb vastu paremale ja kindlamale tulevikule. Selleks tööks soovin südamest jõudu ja loodan, et see usaldus, mis valitsusel sellega on olnud, kui ta minu näol on rahva poole pöördunud, et see leiab vastukõla teie poolt ja kõigi poolt. Seda usaldust jään ma teie poolt lootama, ja arvan, et meie hiilgavalt läbi viime selle esimene katse rahvahääletusel. (Kestvad kiiduavaldused.)

*

Pärast riigivanema kõnet võttis sõna majandusminister K. Selter, kes kokkuvõttes ütles järgmist: Mul on olnud au ja juhus juba varem korduvalt ütelda oma tunnustust Eesti kaupmeeskonna tööle. Meie teame väga hästi, et kaupmees ja tööstur on üksikute riikide ja rahvaste ajaloos mänginud äärmiselt suurt osa. Need on riigid, kes praegu maailma valitsevad. Ka Eesti iseseisvusaja kestes on kaupmeeskond etendanud Eesti riigi arengus väga suurt osa. Me teame, et 1919.—1920. a. meie rahvas kannatas väga paljude tarbeainete puuduse all. Et see küsimus hästi lahendati, selles on kaupmehel ja töösturil väga suured teened. Ja kui võtame vaatlusele möödunud aastad, siis näeme, et ka siin on neil väga suured teened. Te teate, et paari viimase aasta kestes on valitsusel teiste ülesannete kõrval olnud suureks ülesandeks rakendada inimesed tööle ja tõsta laiaide rahvahulkade tulusid. See ülesanne on valitsusel võrdlemisi rahuldavalt õnnestunud. Sellele ülesande teostamiseks on väga mitmesuguseid abinõusid, aga üks tähtis eeldus on, et selle töö juures ei tõuseks kaupade hinnad siseturul, mis viiks elukalliduse kõrgele. Elukalliduse vastu võitlemine oli, eriti 1935. a. lõpul, valitsuse üheks tähtsaimaks ülesandeks, ja ma pean ütlema, et on korda läinud seda ära hoida. Kui see on korda läinud, siis peab tunnustama, et ka selles töös on Eesti kaupmehel ja töösturil olnud suured teened. Praegune valitsus on loobunud sunduslikust hindade normeerimisest, me oleme lootnud, et vaba konkurents on parim abinõu hindade allasurumiseks. Peab tunnustama, et Eesti rahvamajanduse alusambaks on ilkka erakapital ja erakaubandus.

Me peame alal hoidma võistlusvõime välisurgudel ja moodustama oma sisemaal reserve. Ma tahaksin alla kriipsutada riigikassa reserve. Need ajad, kus majandusminister, teades, et homme tuleb ametnikule ja kaitseväele maksa palka, ei teadnud, kust raha võtta, need ajad ei tohi korduda. Ka riigikassal peavad olema oma reserve, millega majandust võiks rahuldada.

Päevaküsimuseks on juba olnud erakaubanduse ja ühismajanduse tasakaalustamine. See ühismajanduse ja erakaubanduse tasakaalustamise küsimus ei ole mitte ükski Eestis, vaid on terves Euroopas väga terav. Terves Euroopas tehakse pingutusi ja sama lahenduse otsimine kestab ka Eestis.

Kuid ma arvan, et organiseeritud kaupmeeskonna kaasabil me siiski kõik küsimused suudame lahendada. (Kiiduavaldused.)

Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek.

Kaubandus-tööstuskoja erakordne peakoosolek, mis kutsuti kokku peamiselt rahvahääletusest osavõtmise käsimuse arutamiseks, peeti 4. veebr. s. a. kell 15.

Koosoleku juhatajaks valiti koja liige A. Veiler ja abideks k. l. J. Loosberg ja J. Loorens.

Kaubandus-tööstusringkondade rahvahääletusest osavõtmise küsimuses selgitas koja juhatuses esimees Joakim Puhk pikemas ettekandes põhjusi, miks on majanduslikul alal tegutseval kodanikel tähtis pooldada rahvuskogu kokkukutsumist ja aidata kaasa rahvahääletuse edukaks läbiviimiseks. Ettekanne on meie ajakirjas toodud ära teisel.

Peakoosoleku juhataja A. Veiler teatas, et koja juhatuses esimehe poolt ettekantud üleskutse on nõukogu poolt üksmeelselt kinnitatud ja on mõeldud koja peakoosoleku läkitusena majanduslikul alal tegutsevale kodanikele. Ta palus peakoosolekust osavõtjaid võtta sõna ja avaldada arvamisi, kas ettekantud läkitus sisaldab kõiki neid mõtteid, mida peakoosolek tahaks selles läkituses näha.

Peakoosoleku poolt läkituse sisu kohta sõna ei võetud ja peakoosoleku juhataja pani ettekande hääletusele. Läkituse tekst võeti peakoosoleku poolt ühehääleliselt vastu.

Peakoosoleku juhataja A. Veiler kandis ette koja nõukogu poolt esitatud järgmise resolutsiooni kava:

„Kuulanud ettekannet eelseisva rahvahääletuse kohta, milline korraldatakse 23., 24. ja 25. veebruaril s. a., riigivanema poolt algatatud rahvuskogu kokkukutsumise volituse saamiseks, Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek leiab:

1. Eesti riikliku korra ja rahvamajanduse kindlustamiseks, mis on aluseks meie rahvuslikule isolemisele, on mõõdapääsematult tarviline kogu energiaga toetada riigivanema poolt algatatud rahvuskogu kokkukutsumist ja ühisel jõul

aidata kaasa rahvahääletuse edukaks läbiviimiseks.

2. Peakoosolek loeb üksmeelselt tarviliseks teha energilist selgitustööd majanduse ringkondade hulgas rahvahääletuse läbiviimiseks rahvuskogu kokkukutsumist pooldavas mõttes, pöördues nende poole selgitava üleskutsega.“

Resolutsiooni kohta peakoosolekul sõna ei võetud. Peakoosoleku juhataja pani resolutsiooni hääletusele, mis võeti peakoosoleku poolt ühehääleliselt vastu elavate kiiduavaldustega.

Enne koosoleku lõpetamist peakoosoleku juhataja A. Veiler pöördus koosolijate poole kõnega, milles ta tähendas, et on vähe sellest, kui kokkutulnud majanduse inimesed hääletasid esitatud resolutsiooni poolt ja kiitsid selle heaks. Majandusinimesed, olles alati olnud liberaalse maailmavaate pooldajad, peavad ettekantud mõtteid viima oma laialdase pere hulka. Nad peavad tegema selgitustööd oma rohkearvulises teenijaskonnas, et meie riik saaks korra, mis oleks parem senisest, kus oleksid parandatud kõik senised vead. Lugupeetud riigivanem, kes korduvalt on rõhutanud, et ta pooldab korda, kus kõrgeimaks võimulks on rahvas ise, mainis ühes oma kõnes, et meil tuleb oma riigilaev teha nii tugevaks, et ta võib minna välja merele ja võib seal julgesti seista kõigi tormide ja lainetuste keskel. Samuti on riigivanem korduvalt tähendanud, et demokraatlikku riiki ei saa olla poliitilise eluta, ent see poliitiline elu peab olema niisugune, et me selles tunnustame ka oma kaaskodanikke, et me oma huvide kaitsmisel ei unusta ka teiste huve. Ka uus valimissüsteem, mille kohta on teatatud, et see tuleb isikuvahimise alusel, on kõigiti vastuvõetav ja tervitatav.

Majandusringkonnad on alati olnud tasakaalus ringkonnad ja nad peavad seda olema ka nüüd, aidates kaasa riigi kindlate aluste loomisel.

Peakoosoleku juhataja lõppsõna võetakse vastu kiiduavaldustega.

Valitsuse tunnustus kaupmeeskonnale.

Kaupmeeskonda kutsutakse kaasa riigielu tervendavale tööle.

Kaupmeeskonna esindajad, kes 6. skp. Kadrioru lossis riigivanemale käisid avaldamas austust ja lugupidamist, tulid sealt tagasi kõige paremate muljetega. Seda väljendati vaimustatult audientsi järele „Kuld Lövi“ võorastemajas korraldatud omavahelisel koosviibimisel, kuhu

hiljem saabusid ka valitsusvõimude esindajad peaministri asetäitja K. Eenpalu, majandusminister K. Selter ja riigivanema käsundusohvitserid kindral G. Jonson ja kol. H. Grabbi. Koosviibimisele olid ilmunud ka Kaubandus-tööstuskoja kaubanduslike sektsoonide esindajad ees-

otsas koja esimehe J. Puhkiga. Kaupmeeskond võttis oma külalised vastu suurte austusavaldustega. ÜKSK esimees H. Simm pöördus kõigepealt lühikeses lauakõnes peaministri asetäitja poole. Ta märkis, et kaupmeeskond läks riigipea juure avaldama oma lugupidamist lojaalsusest, kergitamata esile praktilisi soove. Kaupmeeskond leidis riigivanemalt ja majandusministrit tervitustele vastuseks üteldud sõnades täielise tunnustuse oma tööle. Lisaks sellele niiaasti riigipea kui ka majanduse juht pidasid võimalikuks puudutada heasoovlikult neid praktilisi probleeme, mis kaupmeeskonna elus omavad suure tähtsuse. Nii tuli kaupmeeskonna esindus Kadrioru lossist riigivanema juurest tagasi kaugeltki mitte tühjade kätega. Et see külaskäik meie riigipea juure sai teoks, selles on suuri teeneid peaministri asetäitjal, kes kaupmeeskonna soovid on kannud ette riigivanemale ja üldse on teadlik kaupmeeskonna olukorrast.

Peaministri asetäitja oma vastukõnes selgitas lähemalt poliitilist olukorda ja rõhutas kaupmeeskonna osatähtsust niiaasti majanduslikus kui ka riigielus. Oma kõnes peaministri asetäitja märkis, et mineviku lahkumise asemel meie ühiskondlik elu tulevikus peab sisaldama koostööd. Vaadete ja arvamiste lahkuminekuid ei saa vältida. Ei ole üldse mõeldav, et kogu rahvas mahuks ühe mätsi alla. Tegelik elu toob esile erinevaid huve ja majanduslikku võitlust. Isegi ilma erakondadeta ei tulda toime poliitilises elus. Me soovime vaid, et neid erakondi oleks võimalikult vähem, et nende töö põhjapanevates küsimustes kanduks riiklikust vaimust ja kooskõlast. Kaupmeeskonda kutsutakse kaasa sellele tööle, mis tuleb kasuks meie riigi ja rahva hüvangule.

Seejärele pöördus ÜKSK esimees majandusministri poole, kriipsutades alla senist koostööd kaupmeeskonna ja majandusministeeriumi asutuste vahel ning märkides, et kaupmeeskonna

soovide elluviimiseks on olnud ja jääb ka edaspidi majandusminister. Oma vastukõnes majandusminister lisaks sellele, mis ta ütles lossis, tuletas meele neid pessimistlikke väljavaateid käesolevale talvele moodunud sügisel, kui said teatavaks halvad saagiandmed, mis valitsusele võimalistasid mitte vähe muret võimaliku elukalliduse tõusu näol.

Kui elukalliduse tõus jäi tulemata, siis on selles suurel teened kaupmeeskonnale, kes seisab oma ülesande kõrgusel. Majandusminister kasutas juhust, et kaupmeeskonnale ütelda edasi anda ja kogu vabariigi valitsuse tänu. Edasi peatus majandusminister riigikapitalismi, eramajanduse ja ühistegevuse probleemi juures. Minister ütles, et ta juba sügisel on avaldanud kartust, et niisugused teoretiseeringud võivad viia teravusteni. Nüüd ongi need kartused tõestunud. Pillatakse väljendusi, mida ei poolda mina isiklikult ega ka vabariigi valitsus. Kui riigi ettevõtted rahvamajanduse üldtoodangus moodustavad vaid 6,5%, siis ei ole mingit põhjust rääkida riigikapitalismist. Eraalgatus on ja jääb meie majandusele nurgakiviks ja alusambaks.

Valitsuse esindajate väljendused võeti vastu tormiliste kiiduavaldustega. Riigivanemale hüüti kolmekordne mürisev elagu.

Koosviibimine kandis haruldaselt elavat ilmet. Kaupmeeskond otse juubeldas. Praktilise elu inimesed olid tõsiselt liigutatud nende aadressil öeldud sõnadest. Seda koosviibimist kroonis osalt ka see, et kahe suure eramajandusliku kantsi juhid — Kaubandus-tööstuskoja esimees J. Puhk ja ÜKSK esimees H. Simm — valitsuse esindajate juuresolekul üksteisele pidulikult ulatasid käed edaspidise koostöö heaks, mis oleks vaba senistes suhetes aeg-ajalt esilekerkinud hõõrumistest.

Kaupmeeste provintsi-saadikud lahkusid pealinnast õhtustel rongidel.

Riigikohtu otsuseid põhiarimaksu asjus.

Riigikohus, administratiiv-osakonnas, 1935. aastal novembrikuu 19/29. päeval Tallinnas, arutas avalikul kohtuistungil Rigas Tekstilfabriku Aktsiooni Sabiedribas kaebust maksupeakomitee otsuse peale 19. aug. 1935. a., 1932.—1934. a. põhiarimaksu asjus.

Tallinna-Harju maksuinspektor otsustas 18. III 1935. a. kohustada Lätis asuvat Rigas Tekstilfabriku Akc. Sab. tasuma Eesti Pankka I järgu kaubandusl. äritunnistuse hinnaväärtused

1932., 1933. ja 1934. a. eest põhjusel, et tähendatud firma on mainitud aastal pidanud Tallinnas, Vene t. nr. 1, ilma äritunnistusega kaubandusasutust, millest ta suurel viisil on müünud välismaalt sisse toodud villast lõnga komisjonääri a.-s. „Mercatura“ kaudu, kusjuures arved on saadetud „Rigas Tekstilfabriku Akc. Sab.“ nimel, ning et tähendatud firmal on olnud Eestis ka kaubaladu Tallinnas, Vene tän. nr. 1. Antud vastulauses Rigas Tekstilfabriku Akc.

RAADIO

P A R I M
KODUMAA
APARAAT

RAADIO

MAAILMA
P A R I M
H Ä Ä L

**EUROOPA
RAADIO**

TEHNIKA
T I P P -
SAAVUTUS

A i n u e s i n d u s :

TALLINNA MANUFAKTUUR- JA KAUBANDUSE A.-S.

Tallinn, Kinga t. 6/8, tel. 426-56

RAADIO-LADU: RAEKOJA PL. TEENRI T. 1

THOMAS CLAYHILLS & SON,

T A L L I N N

Speditsioon — Laevaagentuurid — Prahtimised

Oma laod otseühenduses raudteega. — Oma puksiirlaevad

Korralised laevavahendused:

TALLINN — STOKHOLM

TALLINN — STETTIIN

AGENDID: Pärnu Laeva Aktsiaselts	— Pärnus
Ernst Russ	— Hamburg
Rud. Christ. Gribel	— Stettin
Stockholms Rederiaktieb „Svea“	— Stokholm
Worms & Cie	— Le Havre
T e l e f o n i d 435-58, 435-26	

KAUPADE OSAKOND: heeringad, sool, suhkur, riis, jahu, tõrv, seebikivi, koloniaalkaubad, **Ö L I D**

KAUPADE EKSPORT — Telefon 435-25

Auru- ja sepaõed, koks, küttepuud, ehitusmaterjaalid

M E T S A - E K S P O R T O S A K O N D

TELEFON 435-23

Telegrammi aadress: CLAYHILLS — TALLINN

Sab. volinik seletas, et ärim. sead. § 447 järgi kuuluvad ärimaksu alla kaubanduslikud ja tööstuslikud ettevõtted. Tema volitaja tööstuslik ettevõtte asuvad Riias ning kuuluvad maksustamisele Lätis maksvate seaduste järgi. Eestis tema volitajal ei olevat olnud tühtki kaubanduslikku ettevõtet. OMS § 458 põhjal kaubandus-asutuseks loetavat eriline ruum, mis on kohandatud kauplemise toimetamiseks. Maksuinspektori otsuses tähendatud ruum kuulunud a.-s. „Mercaturale“. Ka mingisugust ladu ja esindajat ei olevat tema volitajal Eestis olnud. Seepärast palus ta vabastada tema volitaja põhiärimaksust. Vastulause jäeti rahuldamata V. Rahaministeeriumi 4. apr. 1915. a. ringkirja nr. 4284 ja V. otsemaks. depart. 2. sept. 1915. a. ringkirja nr. 10970 alusel. Samuti jättis ka maksupeakomitee otsusega 19. augustist 1935. a. Rõgas Tekstilfabriku Akc. Sab. voliniku kaebuse tagajärjeta.

Riigikohtule antud kaebuses Rõgas Tekstilfabriku Akc. Sab. volinik vann. adv. Karl Kapper palub tühistada maksupeakomitee otsuse ja asja samale peakomiteele saata uueks otsustamiseks, seletades, et tema volitaja ei tegutsevat Eestis iseseisvalt ja omal arvel, vaid olevat müünud oma kaupa a.-s. „Mercatura“ kaudu komisjoni arvel, seepärast puuduvad seaduslik alus tema volitaja maksustamiseks Eestis.

Asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulanud, riigikohus leiab, et OMS § 447 põhjal kuuluvad riigiärimaksu alla kõik kaubanduslikud ettevõtted, välja arvatud § 453 ja t. loeteldud ettevõtted. Välismaa kaubanduslikud ettevõtted ei ole vabastatud riigiärimaksust ühegi seaduse määrusega. Kauband. kohtupid. sead. § 41 põhjal kuulub kaubandusliku tegutsemise või kaubanduslike operatsioonide hulka ka kauba müük komisjonikontorite või komisjo-

näride kaudu. Seepärast, kui välismaal asuv ettevõtte müüb Eestis oma kaupu komisjonäride kaudu, siis toimetab ta Eestis kaubanduslikke operatsioone ning kuulub OMSeaduse täpse mõtte järgi Eestis riigiärimaksu alla Eestis saadud läbikäigu alusel. Ei ole tähtsust asjaolul, et välismaal asuv tööstuslik ettevõtte, kes Eestis müüb oma tooteid komisjonäride kaudu, maksustatakse välismaal. Välismaal asuvat tööstuslikku ettevõtet võib ju muidugi välismaal maksustada kui tööstuslikku ettevõtet, kuid kui see ettevõtte saadab oma tooted Eestisse ja müüb neid siin kas oma poolt avatud kaupluses või komisjonäride kaudu, siis toimetab ta Eestis kaubanduslikke operatsioone ja peab ka Eestis maksustatama. Välismaa ettevõtte ärimaksust vabastamise põhjuseks ei saa olla asjaolu, et komisjonäär, kelle kaudu välismaa ettevõtte oma kaupu müüb, maksustatakse ärimaksuga, sest komisjonäär kuulub maksustamisele ainult komisjonitasu alusel, mitte aga selle kasu alusel, mis välismaa ettevõtte oma kaubanduslike operatsioonide läbi Eestis saab. Ka on alusega kaebaja tugenedmine OMS § 458; see paragraaf ainult määratleb, mida tuleb lugeda üksikkuks kaubandus-asutuseks. OMSeaduse järgi kuuluvad ärimaksu alla mitte ainult kaubandus-asutused (torgovõja zavedenija), vaid kõik kaubanduslikud ettevõtted (torgovõja predprijatija), s. o. kõik kaubandusliku tegutsemise alal ettevõttavad operatsioonid ja tehingud, mis otseselt seadusega ei ole ärimaksust vabastatud. Kuna käesolevas asjas on tehtud selgeks, et välismaal asuv ettevõtte on Eestis müünud oma kaupa komisjonääri kaudu, siis see ettevõtte on õigesti arvatud ärimaksu alla.

Eeltoodud põhjendustel adm. k. k. § 21 ja 22 p. 1 põhjal riigikohus otsustas Rõgas Tekstilfabriku Akciju Sabiedribas kaebuse jätta tagajärjeta.

Meie ettevõtete tegevusest.

Eesti suurim tubakatööstus a.-s. „Laferme“ võib valmistada 2.000.000 paberossi päevas.

Tehnika võidukäiku kasutada kõigil suitsetajate hüveks — selle juhtlause on seadnud endale Eesti suurim tubakatehas Laferme, kelle peaesmärgiks on tarvitajaid varustada kõigiti nende maitsele vastavate paberossi- ja sigarettisortidega.

Teatavasti esimese paberossi valmistamisest

maailmas kuni nüüdise aja moodsa tubakatööstuse on viinud pikki arenemisee. Mõni aastakümne tagasi töötati tubakavabrikuis veel käsitsi, kuid nüüd tehakse kõik — tubakas lõigatakse, segatakse, topitakse kestadesse ja pakitakse — ainult masinatega. Seetõttu on paberossid muutunud odavamaks, ja — mis kõige tähtsam — on paranenud ka nende headus ja välimus. Valmistusviiside edenedmine tõstab paberosside kvaliteeti. Sellele asjaolule on meil pannud erilist rõhku kogu Eestis tuntud tubakatehas Laferme,

U /Ü **EMLO**

TALLINNAS, PIKK 17, TEL. 431-08

soovitab kõrges headuses:

KONJAKEID

LIKÖÖRE

NAPSE

WHISKYT

Uudis

„K U L D“

„GRANAT“

„MANDARIN“

Saadaval kõikides veinikauplustes, restoraanides
===== ja kasiinodes kogu Eestis =====

AKTSIASELTS

KREENBALT

Tallinn, S. Karja 15, tel. 425-14

Järgmiste kodumaa tekstiilvabrikute
suurmüügi keskkoh:

BALTI PUUVILLA KETRAMISE
ja KUDUMISE VABRIKU A/S.

KREENHOLMI PUUVILLASAADUSTE
MANUFAKTUURI O/Ü.

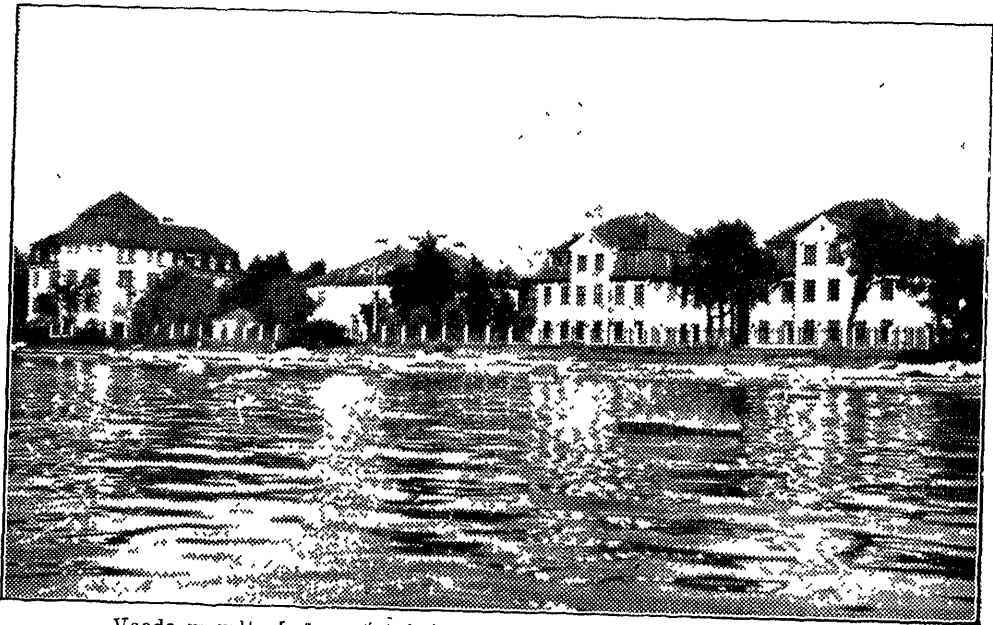
SINDI TEKSTIILVABRIKUTE ÜHISUS
EESTI NIIDIVABRIKU O/Ü.

kes moodsate sisseseadete abil alatasa tõstab oma toodangu kvaliteeti.

Idamaade lehhtubaka võluv aroom on tingitud tubaka kodumaa kliimast ja on ebameeldiv seejuures suurnal maal ka kliimast, milles tubakas töötatakse ümber. Makedoonia kõrvetav päike ja Egiptuse ideaalne kliima annavad tubakasaadustele nende sisemise väärtuse, mis teeb paberosside ja sigarettide suitsetamise täieliseks naudinguks. Meie põhjamaine kliima pole sugugi soodus tubaka ümbertootmiseks. Tubaka headusele avaldavad kahjulikku mõju meie ilmastikuolud — niiske ja kuiva, sooja ja külma õhu kiire ja sageli väga

soojendab või jahutab, niisutab või teeb kuivemaks õhu, mis seejuures ka varskendub, alatasa aparaadist labi kaies. Laferme valmistab tubakasaadusi seega ilmastikuoludes, mis säilitavad puhtal kujul tubaka aroomi ja maitse.

Alatiseid katsetusi on näidanud, et meie suitsetajad eelistavad idamaa tubakaid vastavalt lääne-eurooplaste maitsele. Asjatundjate kaudu ostab Laferme endale tubakaid kaugemalt idamaadelt. Tubakas seisab alatise kontrolli ja hoolduse all tema aroomi ja maitse säilitamiseks. Iga tubakapall vajab isesugust, ent puhtuse ja ettevaatlikkuse suhtes siiski ühtlast käitumist.

Vaade merelt „Laferme“ tubakavabriku hooneile Tallinnas Pirita teel.

järsk vaheldavus. Talveti soojendatakse tubakatehaste ruume tavalise keskkütte abil, kuid suvel on tehaste ruumide õhk täiesti vastav valistele ilmastikuoludele. Liiga kuiva ilmaga rebevad tubakalehed, kuna aga ruumide kütmine keskkütte abil kaotab tubaka ulihea aroomi.

Meie ebasobivad ilmastikuolud on Laferme kaotanud oma tubakatehaseist kunstliku ilmastiku abil. Ta varustas oma tubakatehase patenteeritud õhureguleerimise seadeldisega, luues selle abil oma ruumides Egiptuse kliimaga sarnleva ilmastiku. Automaatselt töötav seadeldis reguleerib tehase ruumides õhu temperatuuri, niiskuse- ja hapnikusisaldavuse ning õhuvaheldavuse püsivalt ühetaoliseks. Tubakale ei avalda välised vahelduvad ilmastikuolud enam mingisugust kahjulikku mõju, kuna nad ei pääse enam tubakale ligi.

Automaatne seadeldis vastavalt vajadusele

laevalt paigutatakse toortubakas ettevaatlikult ladudesse, mis seisavad alatisele kohalviibivate tolliametnike valve all ja on tulvil tubakat; tubakapallide virnad ulatuvad laeni, sest iga paberossisordi segu peab olema vahemalt üheks aastaks ette varustatud temasse segatavate tubakasortidega.

Ladudest rändab tubakas sorteerimisruumi lifte ja vagonettide abil. Kindlate, eriteadlastelt koostatud retseptide järgi valmistatakse pärast sorteerimist segud. Tarvitusel on mitmedkümnend tubakasordid, sest iga paberossisort valmistatakse segust, kuhu on segatud kümme sort tubakat. Segude loomiseks ja proovimiseks on vabrikul eriline laboratoorium ja tubakamuseum. Pärast vastavat seismist, mille kestes segu kujuneb ühetaoliseks nii aroomilt kui ka maitsest, läheb tubakas lõikamismasinaisse ja sealt edasi läbi erilise aparaadi, mis kõrvaldab tuba-

kast kõik raskemad ained, ja siis erilisse n.-n. tolmuimejasse, mis pneumaatilisel teel kõrvaldab tubakast suitsetajale kahjulliku tolmu, mille sissejaamine annaks tubakale kibeda maitse.

Kogu tehasehoone kolmas kord on nagu la-hinguväli — otse kuulipildujate raginaga töötab seal mitmes ruumis korralikus ravis 23 paberossi-masinat, 14 kestamasinat ja üks sigaretimasin. Kõige kiirem masin valmistab tööpäevas 200.000 paberossi, seega minutis 420 või sekundis 7 paberossi! Kõik 23 masinat kokku valmistavad tööpäeva kestes täiel koormatusel töötades üle 2 miljoni paberossi.

Kiiruses võistlevad nendega kestamasinad,

millest igaüks, vaatamata oma keerulisele tööle, valmistab päevas 80.000—100.000 kesta. Nende „kuuringas“ — kiirmasin — valmistab päevas 250.000—290.000 kesta! On masinaid, mis automaatselt laadivad ka paberossid karpidesse.

Laferme'i litograafia valmistab kõik oma tubakatehasele vajalised trükitööd ja etiketid. Masinad undavad seal ja samuti ka karbitööstuses, kus valmistatakse paberossikarbid kuhjadena.

Pikk on tubaka teekond tema kodumaalt meie suitsetajani, kelle suhu ta jõuab nauditava kvaliteetpaberossi või sigareti näol Eesti tehniliselt viimistelduima tubakatehase Laferme'i kaudu.

A. G.

Metallitööstus G. Villems.

Tööstuse arengu ülevaade.

Nimetatud tööstus on asutatud sepameistri Johann Villems'i poolt 1918. a. Asutamise algpäevil töötas ettevõtte osaliselt mehaanilise jõuga ja 4—12 töölisega. Ettevõtte tähtis sõjaväe varval ja suurtehaste tellimisi, ühtlasi rahuldab vähesel määral ka kaupmeeskonna kaudu kohalikku turgu. Pärast Johann Villems'i surma 26. aug. 1926. a. oli ettevõttes murranguajajärk, kus ettevõtet asus juhtima Georg Villems, kes oli teeninud juhtivatel kohtadel paljudes ettevõtteis ning suutnud omandada vilumust. Olles samal ajal „Sõjaväe Tehnika Kooli“ ja Tallinna tehnikumi lektor, „Eesti Tehnika Seltsi“ ajakirja ja „Uus Eesti“ kaastööline ning mitmes kutseühingus kavade väljatöötaja, esines G. Villems referaatidega majanduslike ning kutseküsimuste üle, milledest on ilmunud kokkuvõtteid „Päevalehes“, „Vaba Maas“ ja eriti „Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“.

G. Villems, kasutades kogutud teadmisi ja kogemusi ja rakendades ettevõtte juhtimisele, asus ettevõtet arendama kahes suunas: turu rahuldamiseks ja kodumaa tehaste sisseseadete täiendamiseks.

Turu nõuded oma iseloomult olid mitmesugused ja sellele vastavalt tuli sisseseadete täiendada ja tootmist mehhaniseerida. Vaba kapitali puudusel tuli järk-järgult osa tegevuskapitali mahutada sisseseadete täiendamiseks. Bruttoläbikäigust oli 87,2% suurettevõtete tellimisi, kuna 12,8% läks kaupmeeskonna kaudu turu rahuldamiseks. Nii kestis see kuni 1932. aasta alguseni. Maailmaturu konjunktuuri mõjul langes bruto-läbikäik 1932. aasta jooksul eelmise aastaga võrreldes 76,5% võrra, jättes endisest vaid 23,5% bruto-sissetulekut. Selle tagajärjel

tuli ettevõtte korraldada ümber, asudes mõnesuguste uute kaupade valmistamisele, mida varem impoteeriti välismaalt.

Seega alates 1932. a. sai ümberkorraldamise abil ettevõtte oma produktsiooni astmeliselt tõsta, kuni 1936. a. jõuti endisele — 1931. aasta — tasemele, kusjuures bruto-läbikäigust moodustasid suurettevõtete tellimised 38,2%, kuna kaupmeeskonna kaudu läks turule valmisraadi 61,8%. Iseloomult on suurettevõtete tellimised kui ka arvete vahekorrad kindlakujulised, kuid tujuka iseloomuga turu rahuldamine nõuab massilist toodangut ja sellele vastavat ladu kui ka kapitali mahutust. Et primitiivsete abinõudega tootmine on nõrgalt tasuv, siis tuli kogu jõud rakendada tootmise mehhaniseerimisele. Tootmise mehhaniseerimiseks on 1935. aasta jooksul valmistatud erimasinaid, nendest mõned erikonstruktsiooniga. Töös seisab neli automaatselt töötavat masinat.

Ettevõtte töötab elektrijõul, millesse on rakendatud kümme elektrimootorit koguvõimega 8,9 kw, millele lisaks tuleb töösolevate masinate valmisraadi neli mootorit, võimega kokku 8,2 kw. Seega 1936. aasta jooksul tõuseks üldine mootorite arv 14 ni, koguvõimega 17 kuni 18 kw.

Peale standardtööde on ehitatud eri tüüpi tööstusmasinaid, milledest olgu nimetatud: pudelipesumasinad piima- ja limonaaditööstustele, kastitööstusele 5 saelehega säumerid ja 4 spindliga freesmasinad, metallitööstustele mehaanilise jõuga töötavad rõngaskäärid, 6 spindliga puurmasinad, pneumaatilised ja automaat-ekstsenterpressid, põllumajandusele tuuleturbiine 3 kuni 7 m tiibratta läbimõõduga, masseerimisaparaate jne.

ARHIITURITSE
KIVITÖÖSTUSARTELL

SOOSTAN
25

Minire ehise
tegeline Riivis
tööstus Eestis
Eelmisel Ravand
tasuta
Sõjaväe Valik
Tööstustöid
Tööstustöid

TEL. 453-80.

MALESTUS LAUA SAMBAI
ELITUS GRANIT
PORTAALID SOKKEL

Kas Teil on teada, et

- „KARU“ riidevärvid on pesu- ja päikese-ehitsad.
- „KARU“ nahaliim on kõige pidavam.
- „KARU“ kummiliim kõige otsustabekohasem.
- „KARU“ saapatikud kõige tugevamad.
- „KARU“ lõkat (täidas) veekindel, ei pese nahast välja jne.

Värvitööstus „KARU“ Tallinn, S. Tartu mnt. 6. Tel. 310-99.

LE LOCLE SCHVEIZ
Asutatud 1826. a.

A.-S.
HY MOSER & KO

TALLINN, PIKK 19. TEL. 437-47.

Soovitab rikkalikemas valikus
tasku- ja käekelli maailmakuulsast Hy MOSER & C-ie vabri-
kust Le Locle Schveiz. Seina-, laua- ja äratuskelli. Kette ja
kävõrusid, kuld- ja hõbeasju. Parimat Rootsi kristalli.

Jällemüüjaile meie oma kelli müügiks ei anna, mispärast neid saab ainult meie juurest.

Äride register

jaanuarikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. August Aas, Tallinn, Suur-Ameerika 35, toiduainetekauplus; äripidaja alaealisuse tõttu loomulikuks eestkostjaks ema Mari Aas.
2. A. Austa, Elva, sepa- ja põllutööriistadetoöstus, äripidaja Albert Austa.
3. Rudolf Bergmann, Tartu, Herne 55, toiduainete- ja piimakauplus.
4. Verner Birk, Tartu, Öhne 24, isiklik agent.
5. Feodor Budašin, Kallaste al., Kiriku 8, segakauplus.
6. Naha- ja saapakauplus Haja Citron, Tallinn, Veneturg, Kalevi maja 9.
7. Aleksander Eerik, Viru-Roela, Palasi k., segakauplus.
8. Metsatööstus Meier Goldberg ja Ko., Võru, Jüri 2, usaldusühing, täisosanik Meier Goldberg, osakapital Kr. 10.000.—. Prokurist Leo Klionsky.
9. Ehituse- ja tehnikakontor „Elamu“ H. Hechel, Tallinn, Kinga 6/8, äripidaja Herbert Hechel.
10. Gustav Hermann, Tartu, Raekoja 77, lihakauplus.
11. A. Herms, Nõmme, Kõie 15, klaveriäri, äripidaja August Herms.
12. Alide Illak, Tallinn, Tulika 1, toiduainetekauplus.
13. A. Juhaste, Albu v., Järva-Madise, aurujõul. jahu- ja saeveski, äripidaja Arthur Juhaste.
14. Jakob Jürgens, Tõstamaa v., mootorjahuveski.
15. Anna Kasak, Valga, Mesipuu 4, toiduainetekauplus.
16. Friedrich Kattai, Võru, Kreutzvaldi 50, tiseritöötuba.
17. Elmar Kenk, Tartu, Kaubahoov 22-a, jahu- ja koloniaalkauplus.
18. Karl Kiis, Tartu, Fortuna 18, vanakraamikauplus.
19. Elisabeth Kiisküla, Tartu, Raekoja 85, toiduainete- ja piimakauplus.
20. Eduard Klaos, „Laaritooma“ vesiveski rentnik, Kaarepere v.
21. „Tallinna Kast — N. Konstantinov ja Ko.“, Tallinn, Metall 2, kastitööstus, täisühing, täisosanikud Nikolai Konstantinov, Kiira Vidjakin ja Selma Sprenk, osakapital Kr. 3.500.—.
22. K. Koppelman, Tallinn, Väike-Karja 3, laskeriistade-töökoda, äripidaja Karl Koppelman.
23. Johanna Kraus, Kohila, toiduainetekauplus.
24. Kohvitööstus „Kalev“ E. Kreideberg, Tallinn, Suur-Raevalla 2-a, äripidaja Elmar Kreideberg.
25. Emma Kruus, Valga, Vabaduse 30, rohu- ja värvikauplus.
26. Anna Kurg, Tallinn, Liiva 12, toiduainetekauplus.
27. Parafilm A. Kusmin ja Ko., Tallinn, Suur-Karja 18—15, komisjoni- ja agentuurkontor filmide väljauürimise ja filmiasjandusega seoses olevate kaupade müügi alal, täisühing, täisosanikud Aleksei Kusmin-Tšerchinsky ja Anatoli Ekstein, osakapital Kr. 4.000.—.
28. Eduard-August Kuusik, raamatuäri „Sõber“, Tartu, Raekoja 10.
29. Trükkikoda „Linda“ H. I. Kärt, Tallinn, Linda 7, äripidaja Helmi-Ingeborg Kärt.
30. Maks Kühn, Valga, Vabaduse 33, liha- ja vorstikauplus.
31. Jakob Laul, Jõgeva al., Kesk 6, tee- ja söögimaja.
32. Osvald Lehtis, Tartu, Uueturu 7, pudukauplus.
33. Ervin Lemberg, Elva, Kesk 21, liha- ja vorstikauplus.
34. Ernst Lodeson, Tartu, Öhne 38, toiduainete- ja piimakauplus.
35. E. Lorenzsonn, Tallinn, Rüütli 2—7, agentuurkontor (keemia-ained, värvid, rauakaup j. t.), äripidaja Eugen Lorenzsonn.
36. Aleksander Lucks, Pärnu, Hommiku 17, terase- ja rauakauplus.
37. H. Lutz, Tallinn, Kullasepa 8, villase, siid- ja trikoopesukauplus, äripidaja Hellmuth Lutz.
38. Olga Maar, Tallinn, Liivalaia 9, kudumistööstus.
39. Villem Makk, Tartu, Lepiku 2, toiduainetekauplus.
40. E. Melsas, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 32, mööbliäri, äripidaja Elfriede-Benita Melsas.
41. Aleksander Männik, Orajõe metsakond, metsa ülesraimine.
42. Gustav Mölder, raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus „Roheline Pegasus“, Tartu, Riia 83.
43. S. Niglas, Viljandi, Lossi 27, majatarvete-, koloniaal- ja peenviinakauplus, äripidaja Sinaida Niglas.
44. Erich Noll'i toiduainetekauplus, Türi, Paide 8.
45. Adele Näksi, Tartu, Raekoja 21, vanakraamikauplus.
46. Vassili Ojaverre, Tartu, Anne 26, räbalate ostu- ja müügi kauplus.
47. J. Ormisson, Aidu v., Vardja, jahuveski, äripidaja Julius Ormisson.
48. Vennad Palk, Tallinn, Paldiski mnt. 25, pakkastide ja pakkimislaastutööstus, täisühing, täisosanikud Hugo Palk ja Konstantin Palk, osakapital Kr. 1.000.—. Prokurist Eduard Palk.
49. I. Pau & H. Kolga, Tallinn, Raekojaplats 5—3, põllumajandus- ja tööstussaaduste ost-müük ja esindused, täisühing, täisosanikud Herbert Kolga ja Immanuel Pau, osakapital Kr. 500.—.
50. L. Pavelson, Tallinn, Kentmanni 28, toiduainetekauplus, äripidaja Liisa Pavelson.
51. Hariton Petri, Pärnu, Karja 35, toiduainetekauplus.
52. Lidia Ploom, Tartu, Raekoja 10, pudukauplus.
53. Eufrosinia Polin, Tartu, Fortuna 53, toiduainetekauplus.
54. Evald Porkmann, Rakvere, Tallinna 33, maja- köögi- ja valgustustarvete kauplus.
55. Albert Prii, kino „Heli“, Tartu, Kalda 1.
56. Richard Proos, Lihula v., Lihula al., pagariäri.
57. Jalaõudekauplus „Uranus“ H. Pöder, Tallinn, Viru 10, äripidaja Heinrich Pöder.
58. A. Raav, Tallinn, Kivimuru 16, lihakauplus, äripidaja Alma Raav.
59. Minna Rea, Tallinn, Tehnika 3, jalaõudetööstus ja -parandus.
60. Liisa Rikson, Pärnu, Tallinna mnt. 75, kudumistööstus.

61. Herbert Roots, Paldiski, Poska 29, liha-kauplus.
62. Beila Schank, Tartu, Söögitung 1, valmisriiete- ja nahkdekauplus.
63. Aleksander Schneider, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. 174, pagariäri.
64. F. Schotter, Tallinn, Videviku 4—5, väliskirjanduse-, ajakirjade- ja raamatukauplus, äripidaja Friedrich Schotter.
65. Karl Schüts, Tallinn, Klaasingi 13, mööblitööstus.
66. Keemiatehniline laboratoorium „Estokeem“, Edgar Seeberg ja Ko., Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 14, täisühing, täisosanikud Edgar Seeberg, Harald Beckmann, Kurt Beckmann, osakapital Kr. 2.270.—.
67. H. Sieder, Tallinn, Toomkuninga 10, toiduainetekauplus, äripidaja Hilmar Sieder.
68. Kudumistööstus „Kangas“ N. Stark, Tallinn, Harju 43, äripidaja Nosen Stark.
69. H. Steinmann, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 69, pudu-, koetud kaupade ja lõngakauplus, äripidaja Hilda Steinmann.
70. Elmar Sulbi, Tallinn, Öuna 18, mehaaniline tiseritööstus.
71. Rudolf Tamberg, Tallinn, Kalevi 28, toiduainetekauplus.
72. Artur Taska, Valga, Vabaduse 5, ajaleheväljaandmine.
73. Elisabeth Tesnov, Pärnu, Riia mnt. 54, rõivaõmbluse-tööstus.
74. Karl Tilk, Pärnu, Tallinna mnt. 10, rauakauplus.
75. Segakauplus J. Truu, Kärla v., Kärla, äripidaja Julius Truu.
76. August Tugi, Tori v., jahuveski.
77. Ida Unt, Tallinn, Vene 4—12. söögisaal.
78. J. Vahter, Tallinn, Karu 24, karvariide kudumistööstus, äripidaja Jüri Vahter.
79. Marie Viidebaum, Tallinn, Katusepapi 15, toiduainetekauplus.
80. Elisabeth Vintberg, Tallinn, Heeringa 12-b, toiduainetekauplus.
81. Kaubanduskontor J. Zimmermann & J. Mölder, Tallinn, Aia 5, autode esindused, autosad, kummid, õlid, kosmeetikaained jne.. täisühing, täisosanikud Jaan Zimmermann ja Johan Mölder, osakapital Kr. 2.000.—.
82. Pagariäri Rudolf Zolk, Elva, Otepää tee 3.
83. Halliste apteek F. Zviebelberg, Halliste, Kulla al., äripidaja Frieda Zviebelberg.

Registreeritud muudatused.

1. Karl Adamson avanud Velise vallas metsatööstuse (peab edasi Vigala vallas jahu- ja saeveskit ning kangavärvimistööstust.).
2. Arens. Loskit & Ko., lõpetatud Tartus, Söögitung 4, asunud koloniaal-, veini- ja kipsikauplus ning avatud Tallinnas, Sauna 1, koloniaalia teiste kaupade esindus.
3. Nikolai Arhipov avanud Erra vallas, Kiviõlis, õllekaupluse (peab edasi samal kohal mööbli- ja pruugitud asjade kauplust).
4. Moisei Babahin'i koloniaalkauplus asub Saare vallas (varem Vesneri vallas).
5. Kaubanduskontor „Universal“ I. Baskin, Tallinn, Müütrivahe 24 ja Tartu, Gustav-Adolfi 28, lõpetanud Tartus, Rüütli 21—3, käsitöödele mustrite pealetrükkimise tööstuse; Tartu osakonna prokuristikks määratud Joseph Pats.
6. Carl Bergmanni põllu- ja aiasaaduste eksportäri asub Tallinnas, Tehnika 12 (varem Söörensi 9).
7. K/m. I. Dicks ja Ko., Pärnu, Pikk 5, lahkunud täisosanik Ida Dicks.
8. Eesti Elektrimasinate Ehituse aktsiaselts, Tallinn, uueks firmaks on „Aktsiaselts Volta Tehased“.
9. Eesti Kindlustus-aktsiaselts Eesti Lloyd, Tallinn, põhikapital suurendatud Kr. 40.000-ni.
10. Gustav Einsoni, Kõnnu v., koloniaalkauplus, uueks perekonnanimeks on „Heinsoo“ ning ühenduses sellega firmaks „Gustav Heinsoo“.
11. Jakob Erbseni lihakauplus asub Tallinnas, Uus-Maailma 5 (varem Liivalaia 3).
12. Ludvig Ernesaksa lihakauplus asub Tallinnas, Vambola 7 (varem Uus-Maailma 5).
13. Kohvik H. Feischner, Tallinn, Harju 45, ettevõtte üle läinud täisühingule, kus täisosanikeks Heinrich Feischner ja Heinrich Heinrichi pg. Feischner, osakapital Kr. 10.000.—. Firmaks on „H. Feischner & Poeg“.
14. Šokolaadi- ja biskviidivabriku a/s. Ginovker ja Ko., Tallinn, põhikapital suurendatud Kr. 125.000-ni.
15. M. Goldberg, Võru, Jüri 2, lõpetanud metsatööstuse, peab edasi nahatööstust.
16. Aktsiaselts „Alekssei Gorbatšev ja Ko.“, Tallinn, likvideerimisele asunud, likvideerimiskomisjoni valitud Alekssei Gorbatšev, Ksenia Gorbatšev ja Daria Adams.
17. Hendrik Gross lõpetanud Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 13, asunud jahulao, peab edasi Valgas, Vabaduse 27, toiduainetekauplust.
18. Haim Gurevitš jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 19—4, agentuuräri (koloniaal- j. t. kaubad).
19. Roman Gutman jätkab äritegevust, avades Tartus, Vallikraavi 8, šokolaadi- ja kompekkitööstuse, ning Tartus, Kauba 1, šokolaadi- ja kompekikaupluse.
20. Feliks Herne lihakauplus asub Nõmmel, Suurtüki 9 (varem Suurtüki 4).
21. Mihkel Ild avanud Pärnus, Tallinna mnt. 1, saapatööstuse (varem registreeritud samas saapaja nahakauplus).
22. Eduard Jaako toiduainetekauplus asub Tallinnas, Viljandi 5 (varem Mõisakülas, Pärnu 43).
23. Meier Judeikin, Võru, Vabriku 6 (osakonnad Mustvees ja Põlvas), metsatööstus ja metsakaubandus, ettevõtte üle läinud täisühingule, kus täisosanikeks Meier Judeikin, Moses Judeikin ja Salomon Judeikin, osakapital Kr. 15.000.—. Firmaks on „Meier Judeikin ja Pojad“.
24. Johannes Jussi avanud Tallinnas, Valge tän., paemuru (peab edasi Tallinnas, Lutri 5, toiduainetekauplust).
25. Linda Kaar avanud Tallinnas, Vismari 16, pagaritööstuse (peab edasi varem registreeritud pagariäri).
26. Jüri Kasemets avanud Tallinnas, Telliskivi 26, naha-, kingsepatarvete- ja jalanõudekaupluse (peab edasi Laadaplats 181 praak- ja pruugitud jalanõude kauplust).
27. Helmut Kask jätkab äritegevust, avades Tartus, Gustav-Adolfi 43-a, kaubaagentuuräri.
28. Leonhard Kenki jahu- ja koloniaalkauplus asub Tartus, Kaubahoov 21-a (varem Söögitung, Auvärava maja).

29. Daniel Kesküla jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Väike-Ameerika 25-b, lihakaupluse.
30. Julius Kidemann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Uus-Kalamaja 24-a, naha- ja rauakaupluse firma all „J. Kidemann“.
31. Feodor Kiin jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Suur-Pärnu mnt. 59, pudukaupluse firma all „F. Kiin“.
32. Samuel Koso toiduainete- ja piimakauplus asub Tartus, Kesk 48 (varem Raekoja 38).
33. Kuben & Ko., komisjoni-, agentuuri-, vahetalitusäri ja kaupade ladu, asub Tallinnas, Väike-Pärnu mnt. 2—7 (varem Suur-Karja 20).
34. A/s. Laferme, Tallinn, Piritä tee 16/18, prokuura antud Boris Drell'ile.
35. Minna Laks jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Uus-Maailma 12, toiduainetekaupluse firma all „M. Laks“.
36. Friedrich Land'i, Nõmme, Kõie 8, toiduainetekauplus, uueks ees- ja perekonnanimeks on „Priidik Urva“ ning ühes sellega firmaks „P. Urva“.
37. Anton Lass'i toiduainetekauplus asub Tallinnas, Kivimurru 10 (varem Uus-Maailma 7).
38. Elmar Lass jätkab äritegevust, avades Tartus, Rüütli 9, vahetalituskontori ja teadetebüroo.
39. Friedrich Lepik avanud Tartus, Promenaadi 8, peennaha- ja reisitarvetekaupluse (peab edasi Tartus, Ulikooli 11, asuvat peennaha- ja reisitarvetetööstust).
40. Joosep Lever lõpetanud Tallinnas, Lao 64, asunud valmisriiete- ja pesukaupluse, ning avanud Tallinnas, Raua 37—10, kaubanduskontori firma all „Kaubanduskontor „RALE“ J. Lever“.
41. Johannes Liikane lõpetanud Vihula vallas asunud talurahvatarvetekaupluse, peab edasi samasugust kauplust Palmse vallas.
42. K/m. Karl Loog, Tallinn, Väike-Karja 3, paberi- ja kirjutusmaterjalikauplus, ettevõtte üle läinud täisühingule „K/m. Karl Loog & Axel Seffers“, kus täisosanikeks Karl Loog ja Axel Seffers, osakapital Kr. 20.000.—.
43. Moses Marienburger lõpetanud Tartus, Kivi 8, asunud pealishahatööstuse, peab edasi Tartus, Narva 13, plekisepatööstust.
44. Karl Mats'i, Tallinn, Jõe 26, tiseritööstus, uueks perekonnanimeks „Melgas“ ning ühes sellega on firmaks „Karl Melgas“.
45. Salme Mell avanud Tartus, Riia 45, jalanõudetöökoda (peab edasi Narvas, Viru 15, kummitööstust). Firmaks on „Mell“.
46. Anna Mikson'i, Tartus, Võru 69, toiduainete- ja piimakauplus, uueks perekonnanimeks on „Malviste“ ning ühes sellega firmaks on „A. Malviste“.
47. Anna Jaani tr. Mikson lõpetanud Tartus, Kalatarg 7, asunud tee- ja söögimaja ning avanud Tartus, Paju 7, toiduainetekaupluse.
48. Elisabeth Mitt jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Girgensoni 24, toiduainetekaupluse.
49. Emmeline Mallas jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kentmanni 20, toiduainetekaupluse.
50. Maitseainetetööstus „Birna“ Murnikov & Mõrd, Tallinn, Lossiplats 4, lahkunud täisosanik Elmar Mõrd, ainuisiklikuks äripidajaks jääb Andrei Murnikov, kes tegutseb firma all „Maitseainetetööstus „Birna“ A. Murnikov“.
51. Jüri Männik jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Uueturu-kaubamaja 2, lihakaupluse firma all „Lihakauplus J. Männik“. Prokurist Tõnis Männik.
52. Oskar Paabo jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kohtu 30, maalritööstuse.
53. Oskar Padar jätkab äritegevust, avades Tartus, Tähe 135, toiduainete- ja piimakaupluse.
54. Linda Patzmann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Öle 8, lihakaupluse.
55. Alma Polossuchina jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kullasepa 3, toiduainetekaupluse.
56. Veoäri „Auto“ I. Post ja E. Muni, Tallinn, Siimoni 1, lahkunud täisosanik Elmar Muni, ainuisiklikuks äripidajaks jääb Ida Post, kes tegutseb firma all „Veoäri „Auto“ Ida Post“, prokurist Jaan Muni.
57. K. A. Rütman & Ko., Tallinn, Jaani 9, keemiaainete-kaubanduskontor, osakapital suurendatud Kr. 25.000-ni.
58. Paberi- kirjutusmaterjalikauplus ja mänguasjadekauplus M. Schaefer, Tallinn, Rataskaevu 5, ettevõtte üle läinud täisühingule, kus täisosanikeks Michael Schaefer ja Aleksander Kummant, osakapital Kr. 10.000.—. Firmaks on „Kaubamaja M. Schaefer & Ko“.
59. Semjon Slavitsky jätkab äritegevust, avades kaupluse Tallinnas, Laadaplats 64, firma all „Valmisriiete- ja pesukauplus „Elegant“ S. Slavitsky“.
60. Tsementsaaduste-tööstus „Betoon“ Jaan Särg, Tartu, Narva 115 ja Roosi 12/14, ettevõtte üle läinud täisühingule, kus täisosanikeks Jaan Särg ja Artur Särg, osakapital Kr. 2.000.—, täisühingu firmaks on „Jaan Särg & Poeg“, tsementsaaduste-tööstus „Betoon“.
61. David Svitgal jätkab äritegevust, avades kino Tallinnas, Puuvilja 2, firma all „Kino „Saturn“ David Svitgal“.
62. Tallinna Ühine Ekspresside Selts, Tallinn, lahkunud juhatase liige Juhan Ärsis, juhatase liikmeks valiti Ado Kuljus.
63. Mare Tammiste, Tartu, Lodja 12, ettevõtte ärialaks on koloniaal-, toiduainete-, napsi-, likööri- ja õllekauplus (varem toiduainetekauplus).
64. Axel Taube, Tallinn, Uus 19—4, ärialaks on agentuur- ja eksport-importäri (varem välismaa esindused).
65. Viktor Teder'i toiduainetekauplus asub Valgas, Mäe 15 (varem Mäe 13).
66. Johan Tomberg avanud Vana-Roosa vallas jahuveski ning lukusepatöökoda.
67. Jakob Treimanni, kes peab Paides, Pärnu 98, piimatööstust, uueks perekonnanimeks on „Teimara“ ning ühes sellega firmaks „Jakob Teimara erapiimatalitus“.
68. Herman n Treu avanud Tartus, Jaama 10, õl- lalao (varem registreeritud karastusjookide-tööstus).
69. Jõhvi alkoholita jookide tehas Hermann Treu, Jõhvi v., avatud veel õliladud.
70. Rohu- ja värvikaubandus F. O. Treublut a.-s., Tallinn, abikauplus asub Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 2 (varem Suur-Tartu mnt. 8).
71. Kirjastusosahühisus „Täht“, Tallinn, likvideerimisele asunud.
72. Marta Uustalu pudukauplus asub Rakveres, Tallinna 18-a (varem Tallinna 25).
73. Artur Valdmaa jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Viru 6—1, rauakaupluse.

74. Oskar Valdson üle viinud Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 30, asunud jalanõudetööstuse ja Suur-Tartu mnt. 37 asunud praak-jalanõudekaupluse Tallinna, Väike-Ameerika 20.
75. Anna Veanes'i ettevõtte asukohaks on Tallinn, Niguliste 10—4 (varem Väike-Karja 7—4), ärialaks kodused lõunad.
76. Marie Veltmani toiduainetekauplus asub Tapal, Jaama 1 (varem Koidu 2).
77. Ella Vengerfeldt avanud Tartus, Rüütli 5, jalanõudekaupluse (varem registreeritud Tartus, Gustav-Adolfi 6, mehaaniline saapatööstus).
78. Esimene Pärnu šokolaadi-, kakao- ja kompvektivabrik „Progress“ E. Vesset, Pärnu, Malmö 16, ettevõtte üle läinud usaldusühingule, kus täis- osanikeks Elias Vesset ja Jeremias Vesset, osakapital Kr. 25.000.—. Firmaks on „Pärnu šokolaadi-, kakao- ja kompvektivabrik „Progress“ E. Vesset & Ko“.
79. Rudolf Vienberg'i agentuurari asub Tallinnas, Väike-Tartu mnt. 13—7 (varem Falkpargi 5—6).
80. Aleksander Villemsoni toiduainetekauplus asub Valgas, Kuperjanovi 24 (varem Suur-Sepa 10).
81. Otto Volmer lõpetanud Tallinnas, Toomkuninga 10, asunud toiduainetekaupluse, peab edasi samasugust kauplust Kaarli pst. 7, Tallinn.
82. Johan Vosmi jätkab äritegevust, avades Tartus, K. A. Hermannii 12, toiduainetekaupluse.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Lucie Abram, Tallinn, Liivalaia 44, toiduainetekauplus.
2. Vladimir Abramov, Narva-Jõesuu, Uus 8, pagariäri.
3. Alide Aigro, Tartu, Aia 17, toiduainetekauplus.
4. Johannes Akerman & Maks Kühl, Valga, Vabaduse 33, liha- ja vorstikauplus.
5. Johanna Amon, Türi, Paide 8, pagariäri.
6. Arnold Arras, Tartu, Raekoja 85, toiduainetekauplus.
7. Feodor Arula, Tartu, Meltsiveski 26, kaltsudekauplus.
8. Käsitööläri „Lah“ E. Bauvald, Tallinn, Müürivahe 1, äripidaja Elsa Bauvald.
9. Aleksander Binnerdorff, Tallinn, Uus-Kalamaja 24-a, kingsepatarvete- ja rauakauplus.
10. Verner Blank, Aakre v., segakauplus.
11. Nikolai Budašin, Kallaste al., Kiriku 8, segakauplus.
12. K. N. Filaretovi saeveski, Pärnu, äripidaja Konstantin Filaretov.
13. Martin Grusdin, Juuru v., Juuru al., koloniaalkauplus.
14. Anna Hanson, Särevere v., toiduainetekauplus.
15. Johannes Horm, tsemendi- ja savitööstus, Tallinn, Roopa 23.
16. A. Iljin, Narva, Seene 1, toiduainetekauplus, äripidaja Agafia Iljin.
17. Adolf Jakobson, Tartu, Tähtvere 3, toiduainete- ja piimakauplus.
18. M. Jürgens & Ed. Turgan, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 6, pagaritööstus.
19. Mõõbliäri M. Jürgenson, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 32, äripidaja Mihkel Jürgenson.
20. A. Keeroja, Tallinn, Pilve 4, lihakauplus ja vorstitööstus, äripidaja Anna Keeroja.
21. Jüri Kikas, Tartu, Rüütli 5, jalanõudetööstus ja -äri.
22. A. Krentsmann, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. 126, äripidaja August Krentsmann.
23. Osvald Kruus, Valga, Vabaduse 30, rohu- ja värvikauplus.
24. Alavere Põllumeestekauplus M. Kurg, Alavere v., äripidaja Madis Kurg.
25. Maria Kütt, Peipsiäärne v., teemaja.
26. August Luik, Kõo v., Võhma al., nõõritööstus.
27. E. Lutz, Tallinn, Kullasepa 8, villase, siid- ja trikoopesuäri, äripidaja Elsa Reissaar-Lutz.
28. Emma Merka, Tallinn, Suur-Raevalla 20, toiduainetekauplus.
29. Eduard Mets, Tartu, Jaama 10 ja Jõhvi, õlle- laod.
30. Hilma Mullas, Tallinn, Kentmanni 20, toiduainetekauplus.
31. Jaan Muni, Tallinn, Vene-Balti tehas 4, saepuru ostu-müügiäri.
32. Jaan Märka, Tallinn, Kivimurru 20, liha- kauplus.
33. P. Mõlifer, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 82, puu- hoov, äripidaja Paula Mõlifer.
34. Aktsiaselts „Nael“, Tallinn, naelavabrik.
35. Segakauplus „Elita“ N. Nasari, Petseri, Turu- plats 14, äripidaja Nikolai Nasari.
36. E. Nyman, Tallinn, Narva mnt. 6, autoparandus- töökoda, äripidaja Edvin Nyman.
37. Salme Pain, Tartu, Raekoja 21, kübaraäri.
38. Kudumistööstus „Kangas“ R. Pajur ja Ko., Nõmme, Harku 18.
39. Ernst Parts, Elistvere v., jahuveski.
40. Engros ostu-müügiäri „Estofirma“ I. Pau, Tal- linn, Kaarli pst. 5—2, äripidaja Immanuel Pau.
41. Praskovja Polin, Tartu, Fortuna 53, toidu- ainet- ja piimakauplus.
42. Jalanõudekauplus „Uranus“ J. Pöder, Tallinn, Viru 10, äripidaja Julie Pöder.
43. Rud. Pöld, Nõmme, Jaama 9, toiduainetekiosk.
44. Minna Roots, Viljandi, Tartu 14, õmblus- töökoda.
45. Juuli Rumberg, Nõmme, Ida 25, toiduainete- kauplus.
46. L. Rõõmus, Tallinn, Liiva 12, toiduainetekaup- lus, äripidaja Lemmi Rõõmus.
47. Maria Saar, Pärnu, Jänesselja 5, kübaratööstus.
48. Niina Saar, Tartu, Tartu raudteejaama eine- laud.
49. O. Schneider, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. 174, pagariäri, äripidaja Oskar Schneider.
50. Alide Schüts, Tartu, Võru 156, toiduainete- kauplus.
51. Kino „Saturn“ T. Sokol, Tallinn, Puuvilja 2, äripidaja Taube Sokol.
52. Johann Solom, Tartu, Vallikraavi 8, šoko- laadi- ja kompvekitööstus.
53. Ferdinand Speek, Tallinn, Kalevi 28, toidu- ainetekauplus.
54. Lylyl Tann, Hiiu-Kärdla, Põllu 5, raamatu- ja kirjutusmaterjaalikauplus.
55. Undla veski Martin Tiitso, Undla v., jahu- veski.
56. Christian Truuts, Tartu, Aleksandri 15, sa- dulsepatööstus.
57. Johannes Tulmets, Tartu, Gustav-Adolfi 33, toiduainete- ja piimakauplus.

Kindlustusaktsiaselts

„TURIS“

Aktiakapital Kr. 60.000.

Peakontor: Tallinn, Valli 10,
Urla majas.

**Tule-, elu-, murdvarguse-
klaasi- ja veokindlustused.**

Eesti kapitaliga ja eestlaste juhti-
misel töötav kindlustuse selts.

Tutvuge „Turise“ kindlustustingimustega.

Eesti Mineraalõlide-tööstus

„ESTONAFTA“

kontor asub alates

10. veebr. 1936. a.

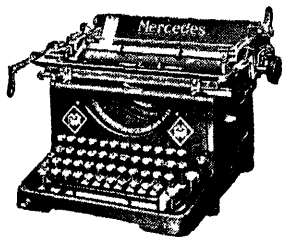
Tallinnas, Valli tän. 10,

Urla maja passaashis nr. 6.

Telefon 430-88.

ETA

Kirjutusmasin MERCEDES on moodsa bürootehnika tippsaavutus!

MERCEDES

kirjutusmasinad kontorite ja asutuste jaoks
on vaatamata oma peenele konstruktsioo-
nile vastupidavad ja kergelt käsitatavad.

Peaesindaja:

M E H K S & K o

Tallinn, Vene 19, Tallinn

Telefonid: 469-49, 472-64

Kirjad, mis on kirjutatud **MERCEDES** masinal, saavutavad edu!

58. L. Tõrvand, Tallinn, Katusepapi 15, toiduainetekauplus, äripidaja Leontiine Tõrvand. 60. Marie Vassus, Tartu. Aia 2, šokolaadi- ja kompvekitööstus.
59. Miina Vahter, Tallinn, Lutri 26, toiduainetekauplus. 61. Lubjatööstus Elmar Õigus, Tamsalu.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Kesa, Karl ja abikaasa Elmiira-Melaanie . . .	3. XII 35	R. T. lisa nr. 102 20. XII 35	Tallinn, Vaestepatuste 1-b-2
Ottmann, Arnold ja abikaasa Erna, sünd. Utram	29. XI 35	"	" Alevi 3-11
Sõerus, Johannes ja abikaasa Hilda-Marie . .	3. XII 35	"	" Kalevi 40-10
Nüchtern, Aristid-Rolf ja Lemm Astra . .	30. XI 35	"	" Kaarli pst. 3-8
Ilus, Voldemar ja Mölder Alma Ado t. . .	16. X 35	"	Tartus, Talliona t. 3
Tschuhov, Günther-Jakob ja Reks, Meeta-Johanna	15. XI 35	"	" Keskk. t. 25
Ellmann, Anatol ja abik. Helmi, sünd. Kroni Lemberg, Karl ja abik. Elfriede-Johanna-Marie	5. XII 35 9. XII 35	R. T. lisa nr. 104 31. XII 35	Avanduse vald Küti vald Tallinn, Heeringa 10-3 " Koidula 5-2
Lutterus, Jüri ja abik. Marie	18. XII 35	R. T. lisa nr. 3 13. I 36	" S. Ameerika 35-1
Vei, August ja Altmets, Anna	19. XII 35	"	Raiküla vald
Otsing, Friedrich ja Ivanov, Vera Antoni t.	21. X 35	"	Mehikoormas
Tihanoff, Aleksander ja Roos, Marget . .	14. XI 35	"	Tartus, Aia t. 45
Raabe, Julius-Hermann ja Pokk, Marta . .	9. XII 35	"	" Väike Tähe 16
Kulli, Johan-Friedrichi p. ja abik. Johanna . .	25. XI 35	"	Tartus, Kloostri 10
Greenfeldt, Aleksander ja abik. Olga-Johanna	3. I 36	R. T. lisa nr. 7 24. I 36	Pärnus, Roheline 14
Schmidt, Johannes ja abik. Elisabeth	7. I 36	"	Nõmmel, Suvila t. 40
Rähk, Aleksander ja Sarapik, Ilse	20. XII 35	"	Nõmmel, Männiku t. 37
Kivistik, Aleksander ja Liiv, Anna Jaagu t.	7. XII 35	R. T. lisa nr. 7 24. I 36	Tallinnas, Kalju t. 4-1 " V. Juhkentali 3-17
Lehto, Hans ja Rosländer, Selma Jüri t. . .	22. XI 35	"	Tartus, Karlova 95
Järvekülg, August ja abik. Aliida	20. XII 35	"	" Jõe t. 1
Mägimaa, Juhan ja abik. Marta	30. XI 35	"	Viljandimaal, Taevere v.
Raska, Martin ja abik. Salme	30. XII 35	"	Viljandis, Jakobsoni 48
Preitoff, Hilmar ja abik. Berta	7. XII 35	"	Pärnumaal, Talli v.
Olbrei, Oskar ja abik. Alma Johani t.	8. I 36	"	Pärnus, Martina t. 6
Krikmann, Johannes ja Sirel, Alvine . . .	15. XI 35	"	" Poska t. 11
Past, Albert ja abik. Benita	7. I 36	R. T. lisa nr. 8 28. I 36	Viljandis, Kõrgemäe 14
Sakarias, Meta ja Laurson, Aleksander . .	14. XII 35	"	Virumaal, Salla v.
Vironeem, Johannes ja abik. Elfriede	8. I 36	"	Tartumaal, Torma v.
Pikk, Hugo ja Pruuli, Aino Jaani t.	8. I 36	"	Tallinn, Vesivärava 36/12
Dobrus, Karl ja abik. Hildegard	7. I 36	"	Tartus, Kastani 5-3
Ilves, Voldemar ja abik. Leida	25. I 36	R. T. lisa nr. 10 4. II 36	" Pargi 8
Klaar, Hans ja abik. Amilde	17. XII 35	"	Tartus, Kompanii 1
Laas, Johannes ja Luht, Helmi	22. XI 35	"	" Tähe 94-4
Karind, Bruno-Ferdinand ja Uustal, Alide .	2. I 36	"	" Kivi 1
Tatarker, Rahel ja Glant, Meier	9. I 36	"	" Riia t. 73
		"	Kohila v.
		"	Vana-Põltsamaa v.
		"	Kurista v.
		"	Illuka v.
		"	Tartus, Gustav-Adolfi 15
		"	" Lossi 6.

A/S. VENNAD POPOW

LAI T. 34

TALLINN

TEL. 441-31

MÜÜB:

SUUREL JA VÄIKESEL ARVUL OMA LAOST VÕI
OTSE VABRIKUST:

Talasid, betoonrauda, sordirauda, plekki, traati, torusid
ja nende ühendusjagused, vesivarustus- ja küttearma-
tuure, sanitaartarbeid ühes kõikide osadega jne. jne.
pliite, praeahjusid, pliidi ja ahjuuksi, soojavee katlaid
jne. jne.

MASONITE — isoleer-, ehitus- ja parkettplaate.

Rihmu, tööriistu, tööriistamasinaid, viile jne. jne.

EESTI PUNASE RISTI AMBULATOORIUM

NIGULISTE 12.

TALLINN,

TEL. 431-60

VASTUVÕTT KL. 10—14 ja 17—19.30 KÕIGIL ERIALADEL.

TASU ESIMESE VISIIDI EEST 60 SENTI, KORDUVATE — 30 S.

**AMBULATOORIUM,
MASSEERIMISASUTUS
JA ELEKTERRAVI.
TEL. 429-67.**

Avatud kella 8—19.

Käsi- ja elektermassaaž, diater-
mia, neljaraku vann, Haapsalu
tervismuda kombineeritud elekter-
raviga, tervisevõimlemine.

KÕRGUSPÄIKE.

**NOORTE PUNASE RISTI
NAHKTÖÖKODA**

Niguliste 12.

Tel. 472-85

Soovitame

**kunstimaitselisi nahktöid:
albumeid, karpe, kirjamappe,
käekotte jne.**

Eriti soodsad kingitusiks ja mä-
lestusesemeiks.

Tellimised täidetakse kiiresti.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Johannes Akman 50-aastane.

2. skp. pühitses Kaubandus-tööstuskoja laevanduse sektsiooni sekretär Johannes Akman oma 50-dat sünnipäeva. Juubilar sündis 2. veeb-

ruaril 1886. a. Tallinnas vabriku meistri pojana, lõpetas Tallinnas linnakooli, õppis ara inglise, prantsuse ja saksa keele, sooritades nendes keeltes Riias kommentskooli juures vastavad eksamid keskkooli lõpukursuse ulatuses. Teenis pikemat aega posti-telegraafiametnikuna Miitavis ja Tallinnas, kust siirdus Kaugesse Itta, Vladvostolki, kus teenis veel 5 aastat telegraafiametnikuna ja hiljem 4 aastat Vene-Aasia Kaubandusühingus korrespondendina. Enamlaste võimalike tulekul algas Akman seiklusrikas elu merel, teenides üle 3 aasta Hollandi ja Saksa laevades. 1923. a. jõudis Akman kodumaale tagasi ja asus Laevaomanlike Ühingu teenistusse asjaajajana, kust ta 1925. a. kutsuti Kaubandus-tööstuskoja teenistusse laevanduse sektsiooni sekretärina, millisel kohal ta püsib tänapäevani.

Juubilar on tuntud energilise ja vastutuleliku ametnikuna, kes oma ülesandeid täidab hoole ja suure andumusega.

Soovime juubilarile omalt poolt õnne ja edu tulevikku, et ta veel kaua võiks töötada endise innuga meie kodumaa laevanduse kasuks.

Vabrikukaupluste küsimus lahene- mas.

Katseks likvideeritakse üks a.-s. „Tekla“ riidekauplus Tallinnas.

Tekstiiltööstuse kontserni ja riidekaupmeeste vaheline tüliasi vabrikukaupluste pärast on saanud uue pöörde. A.-s. Kreenbalt on kirjalikult teatanud majandusministrile, et ta on nõus otsekohe katsena likvideerima a.-s. Tekla riidekaupluse S. Karja tän. Kaubandus-tööstuskoja vahetalitusel saavutatud kokkuleppe alusel.

See kokkulepe, mis saavutati suurte jõupingutustega, näeb ette a.-s. Tekla kaupluste võrgu järkjärgulise likvideerimise, mille juures kaupmeeskond tagab a.-s. Kreenbaltile likvideeritud kaupluste läbimüügi.

Hiljem tekkisid poolte vahel lahkuminekud kokkuleppe tõlgitsemisel. Kaupmehed väitsid, et tagatis on moraalne, sisaldades kaupmeheliku ausõna, kuna töösturid soovisid reaalset tagatist — vekslit kindlate maksumõimetega kaupmeeste allkirjadega, mida tarvilisel korral oleks ka võimalik realiseerida.

Nüüd on a.-s. Kreenbalt tagatise küsimuses teinud järeleandmise. Ta on nõustunud moraalse tagatisega, kuid ainult tingimusel, et ausõna annaksid teatud kaupmehed, kelle vastu tööstureil on usaldust. Selles asjas tuleb kaupmeestel

KRISTALL-KLAASI LIHVIMISE
TÖÖSTUS

AUG. GRÜNBERG & Co.

Tallinn. Toom-Kuninga 10. Tel. 432-54

Valmistab igasuguseid kristall-esemeid eesti motiividel kui ka välismaa viimaseid uudismustreid. Meie poolt leitud kristall-klaasi poleerimise keemiline lahu võimaldab meil täiel määral ja kõige paremini rahuldada ostjaskonna soove ja maitset kristall-esemete alal Eestis.

Kohale jõudnud **uudisvormid** Saksa-
maalt ja Čehoslovakiast (Böömimaalt.)

Meie tööstuse tooted on alati võistlusvõimelised välismaa sama kauba esemetega. Meie kristallesemad on veel paremad, sest meie toodete mustrid on eesti motiividel.

Meie tooted on aga välismaa sama kauba esemeist hinnalt märksa odavamad.

töösturitega enne veel leppida kokku. Niipea kui kokkulepe isikute kohta on saavutatud, asub a.-s. Tekla ühe oma kaupluse likvideerimisele.

A.-s. Kreenbalt on nõus likvideerima ka kõik teised kauplused, kui selgub, et kaupmeeskond peab oma ausõna ja tarvilise labimüügi kindlustab. A.-s. Tekla kaupluste võrgu lähimüük ulatuvat 4 miljoni kroonini. Esimesena likvideerimisele tuleva S. Karja tänava riidekaupluse aastane bruto-lähimüük ulatuvat 400.000 kroonini. See summa sisaldavat ka mõningaid orderiooste.

Kaubandus-tööstuskoda palub majandusministeeriumilt majandusliku loenduse korraldamist.

Kaubandus-tööstuskoda pöördus majandusministeeriumi poole palvega, et 1936. a. kindlasti korraldataks majanduslik loendus. Eestis puudub väga palju andmeid nii tööstuse kui ka kaubanduse kohta, mis võimaldaks nende alade uurimist. Neid andmeid ei ole ka Riigi Statistika Keskbürool, kuigi need on väga vajalised nii valitsusele kui ka kutsekodadele. Neid andmeid saab hankida vaid vastava loenduse teel. Seepärast Kaubandus-tööstuskoja nõukogu otsustas paluda majandusministrit, et majanduslik loendus 1936. a. leiaks kindlasti korraldamist.

Eesti-Soome kaubaleping tuleb täiendamisele.

„Uusi Suomi“ teatel alustati möödanud nädalal Eesti ja Soome vahel läbirääkimisi mõlema maa vahelise lisakaubalepingu muutmiseks. Kaavatsetavat suurendada Soome sisseveo kontingente Eestisse kummile, seebile ja kristallikaupadele. Praegune kummikontingent on 45 tonni, seebikontingent — 15 ja kristallikaupade kontin-

gent — 12 tonni. Lehe teatel võtab Soome poolt läbirääkimistest osa Soome saadik Tallinnas.

Lisalepingu muutmise tarvidust seletatakse Soomes sellega, et 1935. a. juulikuus sõlmitud Eesti-Soome lisakaubalepingu põhjal, mis andis teatavaid soodustusi Soome tööstussaadustele ja Eesti põllumajandussaadustele, Eesti sissevedu Soome on tunduvalt tõusnud. Möödunud aastal ulatus Eesti sissevedu Soome 96 miljoni margami, kuna Soome vedas Eestisse kaupu ainult 36 miljoni marga väärtuses. Soome soovib luua uusi valjaveo võimalusi Eestisse, et tasakaalustada mõlema maa kaubavahetust.

Toitlusnäitus kujuneb laiaulatuseliseks.

Tallinnas 27.—30. märtsini k. a. Börsisaalides korraldatava toitlusnäituse kava on täiendatud peale tavaliste söögi- ja joogiainete veel toitute valmistamise ja alalhoidusse puutuvate aladega, nagu moodsad külmutussisseseeded, valmistamise seaded, lauakatkmine, toitute serveerimine, toiduainete pakendid jne.

Dokumendid Hispaania jaoks tuleb legaliseerida siinses Hispaania konsulaadis.

Hispaania välisministeerium saatis Eesti saatkonnale Pariisis verbaalmoodi, kus ta juhib tähelepanu asjaolule, et kõik Eesti ametiasutuste poolt väljaantud dokumendid, mis on määratud Hispaania jaoks, peavad olema legaliseeritud Hispaania konsulaadi poolt Eestis. Arvatavasti on olnud juhtumeid, kus päritolutunnistused või muud Eesti asutuste poolt väljaantud dokumendid esitati Hispaania ametiasutustele legaliseerimata, seepärast juhime siinkohal asjast huvitatute tähelepanu legaliseerimise vajadusele.

JOH. TATSI

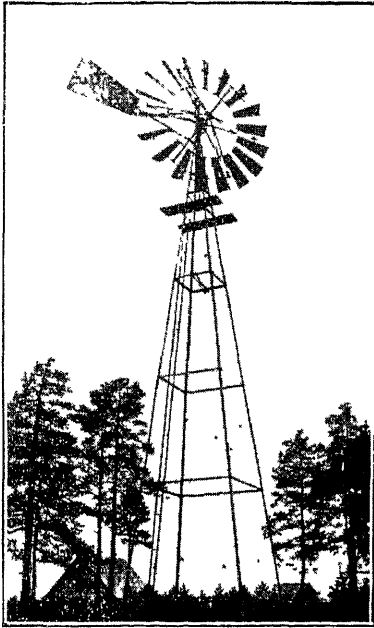
NAFTAMOOTORITE- JA METALLITÖÖSTUS

Lai t. 23 Tallinn, tel. 438-77.

VALMISTAB kõrgeväärtuslikke naftamootoreid nii liikuvaid kui statsionaarseid.
AUTOGEENILINE METALLIDE KEETMINE (šveissimine), mis tugevuselt ja vastupidavuselt laialt tuntud.

ASJATUNDLIK MOOTORITE REMONT.

Meie kõrgeväärtuslikud naftamootorid on kroonitud kõrgeimate ahindadega ja on tarvitusel põllumajanduses üle riigi. Hinnad välistoodete hindadest märksa odavamad.

Tuuleturbiine

veepumpamiseks

valmistab

Metallitööstus

G. VILLEMS

Tallinn, Vilmsi 58, Telefon 313-99

Hinnakirjad tasuta!

Eesti Panga nädalaaruanne

31. jaanuaril 1936. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		
kuld: rahas ja kangides	34.121.134.58	
välisraha	884.142.71	
2. Vahetusraha	3.427.771.02	
3. Sisevekslid:		
kaubavekslid	7.574.473.20	
põllumajandusl.	1.264.163.52	
metsatööstusl.	22.873.19	8.861.509.91
4. Laenud:		
valitsusele	—	
teistele *)	14.451.863.52	
5. Kinnis- ja vallasvara	2.973.866.90	
6. Muud aktivad	20.384.955.81	
	<u>85.105.244.45</u>	

1. Põhikapital	5.000.000.—
2. Tagavarakapital	536.252.48
3. Jooksvad kohustused:	
a) pangatähed liikvel	39.582.925.—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	17.561.824.61
pankade	11.930.412.26
teised	3.180.557.27
32.672.794.14	
4. Muud passivad	7.313.272.88
	<u>85.105.244.45</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 48,45 0/0.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 2.638.938.60.

Juhatus.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 378,
7. veebruaril 1936. a.

Avaldatakse teadmiseks ja käsitamiseks tollipeakomitee otsused:

I. A. Sisseveotariifis.

1) Kauba nimetus: raadioaparaadi kastid tagaseinad, papist.

Tollinõukogu otsus: määrata kaup t. t. § 169 p. 11 alla kuuluvaks.

Kaebaja soov: määrata kaup t. t. § 177 p. 3-c alla kuuluvaks.

Tollipeakomitee otsus: tunnistada kaup t. t. § 169 p. 11 alla kuuluvaks järgmistel põhjustel:

Vaidluse all olev kaup kujutab endast raadioaparaadi välise kasti (kesta) tagaseina, papist. Raadioaparaadi väliskast on aparaadi tarviline osa ega leia mujal kasutamist. Kui nüüd raadioaparaadi väliskast on raadioaparaadi osa, siis on selle kasti tagasein, kui kasti osa, samuti raadioaparaadi osa.

Sellest järeldub, et tollinõukogu oli õigustatud tunnistama vaidluse all oleva kauba t. t. § 169 p. 11 alla. (T. P. K. otsus 10. I 1936. a. Nr. 1074.)

2) Kauba nimetus: autolaterna klaasid ja autolaterna klaasi vasest rõngad.

Tollinõukogu otsus: määrata kaup t. t. § 173 p. 7-b alla kuuluvaks.

Kaebaja soov: tollida kaup materjaali järgi.

Tollipeakomitee otsus: tunnistada kaup t. t. § 173 p. 7-b alla kuuluvaks järgmistel põhjustel:

Vaidluse all olev kaup kujutab endast autolaterna klaase ja auto laternaklaasi vasest rõngaid. Autolaternad moodustavad autode tarvilisi osi. T. t. § 173 kannab pealkirja: „Sõidu- ja veoriistad ja eraldi nimetatud liikumisvahendid, tervikutena või osadeks lahti võetult.“ Sellest tuleb järeldada, et selles §-is nimetatud kõik kaupade osad kuuluvad tollimisele selle §-i vastava alljaotuse järgi, kuivõrd tariifis selle kohta erandit ei ole tehtud. Seega kuuluvad ka autolaternate osad t. t. § 173 alla. T. t. § 173 p. 7-c on ette nähtud mootorrataste ja automobiilide osad, eraldi nimetatud. Sama §-i p. 7-b on eraldi nimetatud automobiilide suunanäitajad ja laternad. Missugused automobiilide osad tollitakse materjaali järgi, on t. t. § 173 p. 7 juure kuuluvais märkuisis 1 ja 2 kindlaks määratud. Määrusest 2-b nähtub, et laternad, peale p. 7-b nimetatute, tollitakse nende materjalidele ja omadustele vastavate pragraafide järgi. Kuna automobiilide laternad on p. 7-b eriti nimetatud, siis ei või nad kuuluda tollimisele materjaali järgi, samuti ka mitte nende osad.

(T. P. K. otsus 10. I 1936. a. nr. 1067.)

Toiduainete turg.

11. II 36 London.

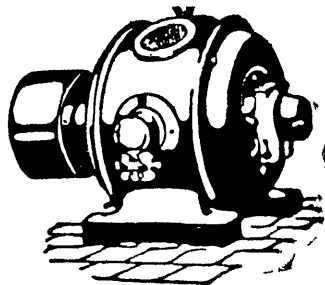
Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg	
Northern Manitoba sh.	31/9
Rosario Santa Fe „	—
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg	
Good Canadian sh.	15/—

Odrad, kaal—112 Ingl. naela = 50 kg sh. 5/6—5/9

Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh. 6/—

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten £	79/—
Tows, Soviet „	78/—

ELEKTROTEHNIKA BÜROO

V. ENGEL

Pikk t. 39 Tallinn, tel. 444-53

Elektrimootorid. Elektriarmatuurid. Elektri-triikraud.
Elektri-keedunõud. Elektrilambid. Elektri-installsiooni
materjalid. Elektrivalgustuse ja -jõusiseseaded.

Hinnad mõõdukad

Järelmaks võimaldatud

7. II Bacon, kaal 112 Ingl. naela		Uus Meremaa, finest	101/—
Iiri	sh. 90/—92/—	" " first	98/—
Daani	" 90/—		
Hollandi	" 87/—	Hamburg.	
Eesti	" 83/—	Nisu.	
Rootsi	" 87/—	Sisemaa, 50 kg eest	fl.
Poola	" 83/—	Manitoba I, cif 100 kg eest term.	" 5.40
		Hard Atlantic, cif 100 kg eest term.	" 5.60
Või. London.		Rukis	Rmk.
7. II Daani	sh. 125/—	La Plata, Hamburgis	" 3.20
Manchesteris		" " Amsterdamis	" 3.15
Eesti	sh. 103/—105/—	Suhkur, cwt. (50 kg.)	sh.
Läti	" 103/—105/—	Toores	" 5/— 4/7 ¹ / ₂
Soome	" 119/—122/—	Riis	Rmk. 10.50
Rootsi	" 118/—121/—		
Daani	" 127/—130/—		

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	29. I	30. I	31. I	1. II	3. II	4. II	5. II	6. II	7. II	8. II	10. II
Frank . . .	74.97	75.04	74.85	74.87	74.94	75.04	74.97	74.91	74.94	75.01	74.97
Dollar . . .	4.9856	5.0006	5.0031	5.0068	5.0181	5.0256	5.0168	5.0143	5.0168	5.0218	5.0156
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.905	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.903	19.905	19.905	19.905
Saksa mark.	12.300	12.305	12.295	12.285	12.300	12.320	12.305	12.300	12.300	12.305	12.305
Soome mark	226.93	226.93	226.93	226.93	226.93	226.93	226.93	226.93	226.93	227.—	227.—
Floriin . . .	7.2875	7.2950	7.2875	7.2825	7.2950	7.31	7.30	7.29	7.2975	7.30	7.29.50
Liira . . .	62.—	62.06	63.12	62.12	62.12	62.12	62.18	62.18	62.15	62.18	62.18
Helveetsia fr.	15.195	15.207	15.187	15.192	15.195	15.207	15.177	15.157	15.162	15.167	15.157
Tšehhoal. kr.	119.37	119.50	119.25	119.12	119.37	119.56	119.50	119.37	119.50	119.50	119.50
Belga . . .	29.325	29.345	29.335	29.335	29.370	29.415	29.425	29.397	29.410	29.425	29.400
Peseeta . . .	36.180	36.190	36.100	36.130	36.160	36.220	36.100	36.160	36.190	36.190	36.160
Šilling . . .	26.31	26.37	26.31	26.25	26.25	26.37	26.31	26.31	26.37	26.37	26.37
Slott . . .	26.25	26.25	26.18	26.15	26.21	26.28	26.25	26.25	26.25	26.28	26.28
Pengo . . .	28.25	28.25	28.25	28.—	28.—	28.25	28.—	28.—	28.50	28.50	28.50
Latt . . .	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12
Litt . . .	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25
Tšerv. . . .	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707
Eesti kroon.	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	20	19 ⁹ / ₁₆	19 ¹¹ / ₁₆	112/6	19 ¹³ / ₁₆	19 ³ / ₄	19 ⁷ / ₁₆	19 ⁷ / ₁₆	19 ⁹ / ₁₆	—	19 ¹⁵ / ₁₆
Plaat. p/unts										112/6	
Kuld p/unts .	140 sh. 8 d.	140 sh. 8 d.	140 sh. 9 d.	141 sh.	140 sh. 11 d.	140 sh. 6 d.	140 sh. 10 d.	140 sh. 11 d.	140 sh. 7 ¹ / ₂ d.		140 sh. 6 d.
	B E R L I I N										
	29. I	30. I	31. I	1. II	3. II	4. II	5. II	6. II	7. II	8. II	10. II
Naelsterling.	12.30	12.305	12.30	12.285	12.295	12.32	12.30	12.30	12.305	12.315	12.31
Frank . . .	16.41	16.40	16.41	16.43	16.415	16.415	16.42	16.42	16.41	16.415	16.42
Dollar . . .	2.467	2.46	2.46	2.458	2.455	2.453	2.455	2.455	2.455	2.453	2.454
Rootsi kroon	63.39	63.43	63.40	63.33	63.38	63.50	63.40	63.40	63.43	63.48	63.45
Daani kroon	54.90	54.94	54.91	54.84	54.89	55.01	54.91	54.91	54.94	54.98	54.95
Norra kroon	61.73	61.77	61.75	61.67	61.72	61.85	61.77	61.77	61.8	61.87	61.84
Soome mark	5.42	5.42	5.42	5.41	5.415	5.425	5.42	5.42	5.42	5.42	5.42
Floriin . . .	168.78	168.70	168.64	168.57	168.68	168.65	168.68	168.68	168.68	168.64	168.68
Liira . . .	19.87	19.82	19.82	19.82	19.82	19.82	19.82	19.82	19.82	19.82	19.78
Helveetsia fr.	80.87	80.90	80.95	80.87	80.94	81.03	—	81.10	81.14	81.18	81.17
Belga . . .	41.95	41.95	41.93	41.94	41.93	41.92	41.87	41.85	41.85	41.85	41.85
Latt . . .	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr. . .	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—
Litt . . .	41.84	41.81	41.85	41.90	41.89	41.89	41.89	41.90	41.90	41.89	41.90

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

	Kroonid.		Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.		Liha, sea, I sort	1 kg. 0.55—0.58
Nisupüül:		Liha, looma, I sort	” 0.23—0.42
„Eesti parem“	100 kg. 40.—	Õlikoogid, linaseemne	100 kg. 12.25
„Kalev“	” 36.—	Päevalille	” 12.75
„Kungla“	” 34.—	Karjasõõt	” 9.25
„Sampo“	” 25.—	Sojatangud	” 13.75
Manna	” 40.—	Nisukliid	” 9.50
Granular	” 37.—	Puuvillane riie, Bjas, netto . . mtr.	0.49.5—0.62.5
Poolsõre	” 40.—	” ” Mitkal ”	0.36.5—0.47.5
Sõre	” 40.—	Linahindade noteerimise komisjon noteeris 7. II 1936 järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):	
Rukkipüül	” 21.—		
Kaerahelbed	1 kg. —.28		
Jahud: rukki	100 kg. 14.20—14.80	Lina, ristna R	112 111
” püül	21.—	hoffsdreiband HD	103 102
” nisu pehme — sõre	25.00—40.—	dreiband D	94 93
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg. —.28	ordinäärdreiband OD	83 82
A/S. Rotermanni teh.		liivi ordinäärdreiband LOD	72 71
Jahud: rukki	100 kg. 14.00—14.30	takupraak H	60 59
” ” püül	” 18.60—21.—	Ehitustakk	
” nisu, pehme — sõre	” 25.00—41.—	Tendents: selgusetu.	
Nisu	” 21.00—22.—	Takud Codilla I	1 kg 72
Rukis	” 12.50	” ” II	” 60
Kaerad, toidu	” 10.50	” ehituse	” 17
Odrad, õlle	” 13.—	Linaseemned, külvi, 99% ₀ ,	100 kg 27.00—28.—
” toidu	” 13.—	Õlilineseemned	” 18.00—19.—
Riis, Burma II	” 45.00—46.—	Kivistüsi, auru, Yorkshire,	
Kartulid, piirituse	” 1.90—2.20	2 korda pestud,	1000 kg 28.50
” vabriku	” 1.70—2.20	” auru, Newcastle	” 26.50
” sõõgi	” 2.60—3.—	” ” sepa (Ruhri)	” 26.50
Kartulitärklis „Supérieur“	” 23.—	Koks, kütte	—
Siirup, kartuli, 42% ₀	” 24.00—26.—	” gaasi, Tallinna gaasivabr.	” 50.—
Glükoos	” 24.00—26.—	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	” 8.30
Margariin, kodumaa	” 70.00—80.—	Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto	” 8.—
Juust, „schvettsi“, kodumaa	1 kg. 1.30	Kütteõli,	100 kg. 4.60 (v. 5.—)
Kakao, Hollandi	” 1.80—2.40	Raskeõli	” 7.25 (v. 5.—)
” Eesti	” 1.00—2.30	Estobituumen A. B. C (gudrong) 100 kg	
Kohv, Rio, Santos jne.	1 kg. 4.35—5.—	tünnid br.	” 8.75
” Kesk-Ameerika sordid	” 6.50—7.50	” D. E. (pigi)	” 8.75
Tee, laht., oransh Pekoe, Tseilon	” 5.50—6.—	Katuselakk.	” 9.25
Tee, laht., oransh Pekoe, Java	” 5.00—5.50	Fenolaat, tünnides, netto	” 4.75 (v. 5.—)
Suhkur, peenike, valge	100 kg 42.75—43.—	Karbolineum „Estokarbolineum“	
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		A. B. netto	” 9.75—10.75
Irboska ja Narva, mäesool	” 2.50	„Estokarbolineum“ C, netto	” 7.75
” lahtine, Saksa, mäesool	” 2.50	Raualakk, tünnides, netto	” 16.75 (v. 8.—)
” ” Englise, mäesool	” 2.50	Imbutusõli A, netto, tünnides	” —
Heeringad, Šoti Spent	” 26.00—29.—	” B	” —
” ” „Matties“ I s. tünn	” 37.00—40.—	” C	” 5.25
” ” „Matties“ II s.	” 34.00—35.—	Tolmuõli	100kg. —
” ” „Matfulls“	” 40.00—45.—	Asfaltmastiks	” 5.25
		” emulsioon	” 9.25

		Kroonid
Viljapuu-karbolineum, netto	litr.	0.30
Autobensiin	"	0.28
Diiselmootor-nafta	1kg.	0.10
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.11
" -nafta	"	0.11
Raud, sordi	100 kg.	14.50
" latt	"	14.50
" vits	"	18.50
" plekk	"	19.00—27.—
" plekk, tsingitud	"	30.00—34.—
" talad	"	14.50
Teras, vedru	"	23.00—25.—
" valu	"	80.00—90.—
" talla, ree	"	17.50
Malm	"	60.00—68.—
Inglitina	"	440.—470.—
Seatina	"	39.—43.—
Vaskplekk, punane	100kg.	140.—180.—
" valge	"	130.—190.—
Tsinkplekk	"	63.00—75.—
Masinaõli, vene	"	18.00—19.—
Mootoriõli, poola	"	
" ameerika	"	35.00—60.—
Autoõli, poola	"	37.00—60.—
" ameerika	"	—
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-		
teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg	45.00—50.—
Linaseemneõli	100 kg	70.00—72.—
Värnits	"	72.00—74.—
Tsilindriõli, Ameerika	"	37.00—48.—
Nafta, Vene	"	10.00—11.—
" Ameerika	"	10.00—10.50
" Poola	"	10.00—10.50
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	10.75—11.75
" Ameerika	"	10.75—11.75
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-		
tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto	0.26	
O/Ü. Eesti Kiviõli bensin, "Estolin",		
tsistern. fr. Tall., ühes teede-		
maks.	"	—,29
Bensiin, I s. välisbensin	100 kg	40.—
Pesuosoda, kodumaa	100 kg	8.75—9.25
Seebikivi	"	29.75—32.—
Värvid, nigros, vees sulav, välism.	1 kg.	6.—
" tsinkvalge, välism.	"	0.44—0.46
" tinavalge,	"	0.75—0.77
" ooker,	"	0.16—0.26
Superfosfaat	kott	4.65—5.05
Segafosfaat	"	4.15
Kaalisool	"	10.65
Lubisalpeeter	"	13.75
Lubiammoonsalpeeter	kott	16.—
Väävelhapu ammoniaak 20%	"	14.—
Fosforiit, eesti 25—27 ⁰ / ₀	"	13.15
Nitrofoska	"	21.15—25.—
Paber, rotatsiooni	100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda,		
pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt		6.45
Kriit, toores	100 kg.	4.00—4.50
" pestud	"	4.00—4.50
Kivitorv	"	14.00—22.00
Puutorv	"	15.00—17.00
Lubi	"	2.50
Kips, jahvatatud	"	15.—
" krohvimise	"	27.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	40.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	"	35.00
Tulitikud, originaalkast	(5000 toosi)	125.—
Tallanahk, eesti nahast	1 kg.	2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	"	2.40—2.60

Tallanahk, Ameerika, II s.	1 kg.	2.40
" " III " "	"	2.40
Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats Tallinn.		
Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr.	13 00—14.—
Pakud, kuuse	rm.	7.—
" kase	thm.	14.00—24.—
" lepp, I sort	"	32.—
" " II sort	"	20.—
" haab, I	"	35.—
" " II	"	25.—
Saetud materjal, plangud + 25% laudu		
" kuusk u/s		27.—
" " IV sort		23.—
" mänd u/s		28.—
" " IV s		24.—
Kastilauad		40.—
Paberipuu	r.-m.	6—
Toepuu	"	5.60
Tendents: veidi elavam.		

Puuvill. Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
 ingl. pennides (d) loko 6.12
 veebr. 5.88, märts 5.85, mai 5.77, juuli 5.70,
 okt. 5.48, dets. 5.44.

Peekonsigade hindadeks on 7. II 1936.

Peekonsigade tapakaalud:	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.65	0.60	0.54	
55—59,5 " }	0.60	0.56	0.50	Siseturu- hinnad
72,5—75 " }				
50—54,5 " }	0.56	0.52	0.49	
75,5—80 " }				

Kanamunad. Tendents:

Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris 13. XII järgmised kanamunade hinnad: 1 kg ekspordimune hind franko kogumispunkt Kr. —, koos juuremaksuga hinnad franko kogumispunkt Kr. — kg, mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures	kr.	—	kümme
55 " " " " " "	"	—	"
60 " " " " " "	"	—	"
1 kg siseturu mune	Kr. —,	mis vastab:	"
üle 50 gr. raskuste munade juures	Kr.	—	kümme
üle 40 " " " " " "	"	—	"
Või. — Tendents: kindel.			

I s. 1 kg kr. 1.48, mis on tulnud sisse 1.—7. II 1936. a.

P r a h i d.

Lina.			
Tallinn — Gent	1016 kg.	sh	26/—
" — Dundee	"	"	27/6
" — Belfast	"	"	37/6
Puumaterjalid.	Standard		
Tallinn — London	"	sh	30/— n.
" — Hull	"	"	34/— br.
" — Southampton	"	"	
" — Manchester	"	"	38/—
" — Grangemouth	"	"	29/—
" — Belfast	"	"	42/6
" — Dundee	"	"	30/—
" — Antwerpen	"	"	33/6
" — Gent	"	"	33/6
" — Rotterdam	"	"	30/—
" — Amsterdam	"	"	34/—

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk.	18.—30.—
" — London	1016 kg.	sh	17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg.	rkr.	11.—30.—
" — Stettin, või,	tünn	rmk.	1.50
" — London	"	sh.	2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. I 1936. a.

Väärtpaberid	Nomin.-väärt.	Vimane divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad
Kroonides					
1927. a. 7% välislaen (dollarites) \$	1000	—	—	3600	3700
1927. a. 7% välislaen £	100	—	—	1750	1800
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	66	68
Majand.-min. rahandusosakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	60	—
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	62	—
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	60	62
Pikalaenu Panga:					
pantlehed (20 a.) 6%	1000	—	—	1000	—
võlak. (20 a.) 5%	5000	—	—	5000	—
" (5 a.) 5%	5000	—	—	5000	—
" (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	—
Asunduskapitali 4% võlakirjad	100	—	—	90	—
6% Eesti Hüpoteegi Panga pantlehed	100	—	—	92	93
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	—	96	97
5% Tall. Immoilpanga pantlehed rbl.	100	—	—	3.—	3.25
Pikalaenu panga võlakirjad (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	—
4 1/2% Eesti Maapanga pantkirjad (7 s.)	100	—	—	95	—
Aktsiad:					
Eesti Panga aktsiad	50	8%	—	63	66
Krediit Pank	50	5%	—	—	—
Pärnu Krediitpanga akts. Balti Puuvilla kehr. ja kud. vabr. a/s.	50	—	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s. end. „Volta“	50	8%	—	—	—
Eesti Union kindl. a/s.	50	4%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu ja apteegi kauba ühing	100	6%	—	—	—
Eestima trükikoda a/s.	50	3%	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	80	80	85
„Fr. Krull“ a/s.	50	—	—	—	—
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisvarede kasut. o/ü.	50	—	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
Piiritusepuhastamise vabrikute o/ü.	500	3%	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindlustuse a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a.-s.	50	3%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	8%	60	60	65
Saku õlletehas a/s.	50	—	—	—	—
C. Siegel a.-s.	50	6%	—	—	—
Sindi Tekstiilvabrikute üh.	50	—	—	—	—
Türi Paberi ja Puupapi vabrik a.-s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a.-s.	50	—	—	—	—

Tallinna fondibörsi kursisedel

		6. II 1936	7. II 1936	8. II 1936	10. II 1936	11. II 1936	12. II 1936
New-York 1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60
	M.	3.68	3.68	3.68	3.68	3.68	3.68
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin (clearing) 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—
	M.	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
	M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenh. 100 daan. riini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
	M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
	M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	24.15	24.15	24.15	24.10	24.15	24.15
	M.	24.45	24.45	24.45	24.40	24.45	24.45
Amsterd. 100 flooriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	247.90	248.10	247.80	248.05	248.—	248.25
	M.	250.90	251.10	250.80	251.05	251.—	251.25
Riia (clearing) 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	118.30	118.30	118.30	118.30	118.30	118.30
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	119.30	119.40	119.30	119.35	119.40	119.50
	M.	120.80	120.90	120.80	120.85	120.90	121.—
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	61.55	61.60	61.55	61.50	61.55	61.60
	M.	62.55	62.60	62.55	62.50	62.55	62.60
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	15.10	15.15	15.10	15.10	15.15	15.15
	M.	15.40	15.45	15.40	15.40	15.45	15.45
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	68.80	68.80	68.65	68.65	68.65	68.65
	M.	70.20	70.20	70.05	70.05	70.05	70.05
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.—	69.—	69.—	68.90	68.90	69.—
	M.	70.—	70.—	70.—	69.90	69.90	70.—
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	60.80	60.80	60.80	60.80	60.80	60.80
	M.	62.30	62.30	62.30	62.30	62.30	62.30
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.—	69.—	69.—	68.90	68.90	69.—
	M.	70.—	70.—	70.—	69.90	69.90	70.—
Madrid	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	49.80	49.90	49.80	49.80	49.80	49.90
	M.	50.80	50.90	50.80	50.80	50.80	50.90

Igal õhtul Igal õhtul

suurejooneline

KABAREE

RESTORAN

„O. K.“

Iga päev kella 11—4

rikkalik

rootsi eine

Õhtul mängib JUCK HOLST ja tema orkester

BLINID!

BLINID!

Birkⁱ riidevärvimise
vabrik ja
keemiline puhastus

Tallinnas, Mäakri tän. 23, tel. 307-07.
Raekoja pl. 13, „ 429-28.

Kodu- ja vabrikukoetud riiete väljatöötamine
(vanutamine, värvimine, seerimine ja pressimine).

Ülikondade, kleitide j.n.e. värvimine ja puhastamine.

Minu 4 a. ettevalmistus välismaal garanteerib
parima tööd.

Hinnad mõõdukad! Om. K. H. DETHLOFF.

KUMMITEMPLITE TÖÖSTUS

„PERFEKT“

OMANIK E. BLAUFELDT

TALLINN, NUNNE TÄN. 8.

TEL. 437-16

Eksport

Eksport

Esimene Eesti Saoltetööstus

Tallinn, Vilmsi 37

T. K. V.

SISALMATTE
LINIKUID
JA
VAIPU

valmistab

A.-S.

Tallinna Kõievabrik

John Garri pärijad

Kopli 33

Tel. 439-79

Miljonid

inimesed peavad töötama, et toita rotte ja hiiri. Ühel rotipaaril on aastas 800–900 järeltulijat, kellele aastane toiduhävitus on ligi

30.000 kg leiba

Ainult suurima Saksamaa keemiatehaste J. G. Farbenindustrie proovitud toode

ZELIO

hävitab garanteeritud kiirelt neid närijaid loomi.

Zelio-Pasta

— rottide ja ZELIO-TERAD hiirte vastu

Just see õli
mu ammune
soov

SINGER

Maksuta õpetatakse
Rya-tööd, tikandust ja nõelumist
masinal igas Singeri äris

Metsatööstus

A.-S.

B. MINKOV

JA

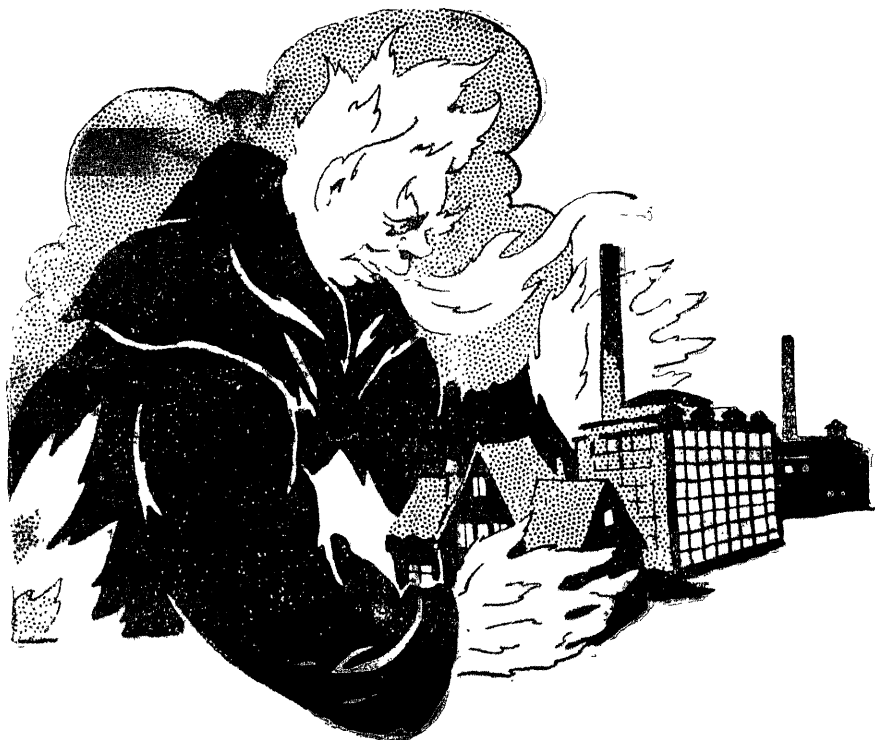
POJAD

Karu t. 39, Tallinn. Tel. 304-53

LADUD:

Tallinn, Hollandi t. 44
Tel. 304-53

Nõmme, S. Pärnu m. 187
Tel. 520-67

Iga silmapilk

võib kogu Teie varandus olla leekides, järgmisel hetkel leiate eest ainult ahervared.

Kui palju saate tagasi sellest, mis tuli on võtnud?

Tehke kindlaks kohe, kui suur on Teie hoonete väärtus, kui palju võite kaotada tule läbi. Teie imestate isegi, kuidas võite nii hoolematult ümber käia oma varandusega.

Teie varandusest võib lühikese ajaga järele jääda vaid unistus.

Kuid tuli ei kohuta Teid, kui olete oma varanduse täie väärtuse eest kinnitanud soliidses kinnitusseltsis. Teie võite olla muretu, poliis toob teile nõitaväl tagasi selle, mis on võtnud tuli.

Loobute kinnitamast, ei saa Teie tagasi midagi [sellest, mis on võtnud tuli.

EESTI KINNITUSSELTS „POLARIS“

Tallinn, Vana-Viru tän. 12. Telefon 426-66.

Toimetab tule-, murdvarguse-, veo-, väärtusametite-, kaskoklaasi- ja kaubasaadetiste-kinnitusi.

